Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Савецкай БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 479. Рэдактара—№ 769.

Матэр'ял прымаецца—з 9-8 да 3½ гадз.

Навыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible]

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible] Сьнешнія на 50 проц. даражэй. Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible] Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пошт.-тэл. конторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

10 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 50 (2539) Нядзеля, 3-га сакавіка 1929 г.

ГАЛОЎНАЯ ВЫТВОРЧАЯ ЗАДАЧА

«ПРАВДА» ў перадавіцы пад загалоўкам—«Важнейшая производственная задача»—піша:

Агульнапрызнаным у сучасны момант зьяўляецца той факт, што вытворчае жыцьцё на шмат-якіх нашых фабрыках і заводах характарызуецца зьніжэньнем працоўнае дысцыпліны, некаторай разбэшчанасьцю і наяўнасьцю ў паасобных выпадках нават простых агіднасьцяў, якія зусім ня могуць быць цярпімы на сацыялістычнай фабрыцы. Можна лічыць устаноўленым, што найбольш цяжкія, найбольш сур'ёзныя выпадкі парушэньня працоўнае дысцыпліны прыпадаюць на тыя колы рабочых, якія нядаўна ўліліся ў вытворчасьць. У адносінах гэтых колаў рабочых прафэсыянальныя саюзы, асабліва на мясцох, вельмі часта не вялі правільнае лініі. Вельмі часта з боку прафэсыянальных саюзаў нагляда́ўся хвасьцізм і патураньне гэтым найбольш адсталым колам рабочых

Задача ў сучасны момант у тым, каб радыкальна зьмяніць такі напрамак паводзін. Органы прафэсыянальных саюзаў на мясцох абавязаны ўзяць вусім цьвёрдую ўстаноўку на кадравага рабочага і стаць на чале мас у барацьбе проці расхлябанасьці ў галіне дысцыпліны працы, за ўстанаўленьне сацыялістычнае працоўнае дысцыпліны.

Другі надта значны напрамак працы, гэта—усямернае ўмацаваньне адміністрацыйнага і тэхнічнага кіраўніцтва на прадпрыёмстве. Гутарка тут павінна ісьці аб тым, каб сапраўды засnаваць на нашых прадпрыёмствах цалком адказнае і кампэтэнтнае кіраўніцтва. **Адзінства—кіраўніцтва і сапраўды адказнае кіраўніцтва павінны быць устаноўлены, чаго-б гэта ні каштавала.**

Але гэта ня значыць, што ў якой-небудзь меры абмяжоўваецца разгортваньне ініцыятывы і самадзейнасьці рабочае масы, яе ўдзел у гаспадарчым будаўніцтве. Наадварот, **сапраўды добрым гаспадарцам ва ўмовах савецкае сыстэмы зьяўляецца той гаспадарца, які ў сваёй працы ўмее абапірацца на масавую ініцыятыву, які ўмее цалкам ВЫКАРЫСТАЦЬ для дабрабыту сацыялістычнае фабрыкі, для ўздыму вытворчасьці, для зьніжэньня сабекошту ЎСЮ РАБОЧУЮ ГРАМАДЗКАСЬЦЬ, УСЕ ОРГАНЫ ГЭТАЙ ГРАМАДЗКАСЬЦІ.**

Трэба адзначыць таксама зьніжэньне працоўнае дысцыпліны сярод інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу. Інжынэрства часта спрые парушыцелям працоўнае дысцыпліны. Інжынэры ў шмат якіх выпадках баяцца выступіць проці прагульшчыкаў і хуліганаў. З гэтым трэба ўсямерна змагацца, трэба пакончыць з індыфэрэнтнымі адносінамі інжынэраў да становішча вытворчасьці, адміністрацыйна - тэхнічнаму пэрсаналу трэба забясьпечыць поўную магчымасьць выконваць усе свае абавязкі. Ад яго таксама патрабуем узьняць дысцыпліну працы.

РАБОЧАЯ КЛЯСА БЯЗЬМЕЖНА АДДАНА СВАЕЙ ПАРТЫІ.

(На Маскоўскай губпарткanфэрэнцыі).

МАСКВА, 1-3. На ранішнім пасяджэньні 17-е маскоўскае губэрскае партканфэрэнцыі 1-га сакавіка цягнуліся спрэчкі па дакладах т. т. Баўмана і Токарава. Пытаньні гаспадарчага будаўніцтва займалі асноўнае месца ў прамовах выступаўшых таварышоў. Як палепшыць прадукцыйнасьць працы на нашых фабрыках і заводах, як узьняць працоўную дысцыпліну, як дамагчыся зьмяншэньня браку, прастояў, прагулаў—аб гэтым пераконваюча гаварылі нізавыя працаўнікі.

Вялікая колькасьць выступленьняў была па пытаньнях працы на вёсцы. Падавалася шмат прыкладаў галавацяпства губэрскіх і павятовых органаў, якія зрываюць іншы раз разьвіцьцё вытворчых сіл сельскае гаспадаркі і перашкаджаюць калектывізацыі.

Асьвятленьню становых і адмоўных бакоў камсамольскае працы, патрэбнасьці ўзмацніць партыйнае кіраўніцтва і выправіць некаторыя выкрыўленьні ў дзейнасьці вясковых камсамольцаў—былі прысьвечаны выступленьні т. т. Васільева (МК УсеЛКСМ) і Лук'янава (Рагоска-Сіманаўскі раён).

На працы дабрахвотных таварыстваў сьпыніла ўвагу канфэрэнцыі т. Стасава (сэкратар ЦК МОПР'у).

Ня былі таксама абмінуты задачы партыйнага будаўніцтва.—«Хто нарыстаецца вялікім посьпехам ў партыйных і беспартыйных мас?—пытае тав. Вязьзян (сэкратар каломенскага павятовага камітэту), толькі тыя, хто праводзіць правільную лінію партыі, бо яны выяўляюць інтарэсы шырокіх пралетарскіх мас. Маскоўская арганізацыя патрабуе, каб усе яе члены, ня гледзячы ні на якую іх папулярнасьць, без залежнасьці ад займаемае пасады, выконвалі пастановы партыі. Нас не запалохаеш прароцтвамі аб „крызісе“ і цяжкасьцямі. Правыя ўхілісты і прымірэнцы варожы нам як і трацкісты».

На ранішнім пасяджэньні губэрская канфэрэнцыя пастанавіла ПАСЛАЦЬ ПРЫВІТАНЬНІ Т. Т. СТАЛІНУ І АРДЖАНІКІДЗЭ.

На ранішнім пасяджэньні канфэрэнцыю вітаў т. Грачоў ад дэлегацыі багародзкіх рабочых і т. Ольгін—ад ленінградзкіх рабочых. Цікава адзначыць прывітаньне ад міжнародных курсаў пры Камакадэміі, зробленае мурынам т. Хэйвутам на ангельскай мове і потым перакладзенае. Тав. Хэйвут перадаў гарачае прывітаньне ад кампартыі Амэрыкі і 12 міліёнаў прыгнечаных мурынаў маскоўскім бальшавікам.

На ранішнім пасяджэньні было агалошана 24 прывітаньні канфэрэнцыі ад розных арганізацый.

Жыцьцё насьмяялася над кансэрватарамі.

Літвінаў аб прыездзе ў СССР дэлегатаў ангельскіх прамыслоўцаў

МАСКВА. У гутарцы, дадзенай маскоўскаму карэспандэнту агенцтва „Асошыэйтэд Прэс“, тав. Літвінаў на запытаньне аб адносінах савецкага ўраду да прыезду ў Маскву дэлегацыі ангельскіх прамыслоўцаў і фінансістаў, між іншым, заявіў: „Брак нармальных зносін між такімі буйнымі краямі, як СССР і Вялікабрытанія, і непазбежна зьвязаны з гэтым занепад з году ў год гандлю між імі зьяўляюцца выразнай і нічым неапраўдваемай анамаліяй палітычным і эканамічным нонсэнсам. Калі знайшлася група дзелавых людзей (а гэтыя людзі карыстаюцца, да таго-ж, не малою вагою і ўплывам у сваім краі), якія бяруць на сябе ініцыятыву адхіліць гэтую анамалію дзеля карысьці абодвых краёў, дык гэтую ініцыятыву можна толькі вітаць. Мы ня ведаем яшчэ, калі прыедзе дэлегацыя, а калі і прыедзе, дык ці ўдасца ёй ажыцьцявіць свае намеры. Мы нават ня ведаем, ці прыедзе яна наогул, бо ў Англіі, як відаць, яшчэ даволі моцна жывуць забабоны, якія перашкаджаюць намерам арганізатараў дэлегацыі. Заслугоўвае, аднак, увагі ўжо тое, што ў значнай частцы буйных ангельскіх прамыслоўцаў і фінансістаў насьпявае і ўжо насьпела думка аб поўнай няпрыгоднасьці палітыкі актыўнае варожасьці ці пасыўнага дактрынёрскага выжыданьня, як сродку разьвязаньня старых ці новых праблем эканамічных і розных іншых узаемадачыненьняў абодвых краёў“.

Рымская „Трыбуна“ аб дыплёматычных посьпехах Савецкага Саюзу.

РЫМ, 1-3. „Трыбуна“ піша: «У сучасны момант сярод краёў, якія падпісалі маскоўскі пратакол, ёсьць ужо 2 краі—несябры Лігі Нацый (Турцыя і СССР). Гэта ня можа не падабацца Злучаным Штатам, якія няма-ла спрыялі посьпеху пакту, які пачынае набываць вельмі важнае значэньне. Пасьля далучэньня Турцыі створаны маскоўскім пратаколам блёк даходзіць ужо да межаў Пэрсіі і Мэсапатаміі, і зразумела, ня вельмі падабаецца ангельскаму міністэрству замежных спраў. Да таго-ж СССР толькі што «пад носам у ангельцаў» падпісаў угавор з Іяменам. Усё гэта ня можа падабацца і Францыі, бо толькі гэтымі днямі францускае міністэрства замежных спраў прымушана было пераканацца, што Турцыя заняла вельмі цьвёрдую пазіцыю ў перамовах аб сірыйскай мяжы. Пратакол Літвінава падпісан ужо 7-ю краямі. Усё гэта зьяўляецца пашырэньнем антыбрытанскага блёку».

ТОРГ ЗА КОШТ НАЦМЕНШАСЬЦЯЎ.

ПАРЫЖ, 1-3. Водлуг газэтных вестак, галоўнаю тэмаю ўчарайшае гутаркі між нямецкім паслом Фон-Гешам і францускім міністрам замежных спраў Брыянам было надыходзячае абмеркаваньне становішча нацыянальных меншасьцяў на сэсіі рады Лігі Нацый. Прыгэтым адначасна гутарка [illegible] і пытаньня аб эвакуацыі Рэйнскае вобласьці. У некаторых газэт[illegible], што ў сучасны [illegible] рабіцца спробы [illegible]віцца з Нямеччынаю аб характары яе выступленьня наконт нацыянальных меншасьцяў з тым, каб прытупіць вострасьць нямецка-польскае палемікі і ў той ці іншай форме адкласьці абмеркаваньне праблемы. Газэты ўсё больш усвайваюць сабе погляд на праблему нацыянальных меншасьцяў, толькі як на кампэнсацыйны аб'ект чарговых перамоў між Брыянам і Штрэзэманам па галоўных пытаньнях міжнароднае палітыкі.

Працэс Беларускай Грамады.

ВАКОЛ ПРАЦЭСУ.

ВІЛЬНЯ, 2-3. Як ужо паведамлялася, палітычную зацікаўленасьць узбуджае не самы працэс, а палітычная гульня вакол працэсу. [illegible]

Чытаньне актаў скончана.

ВІЛЬНЯ, 2-3. Палітычная атмасфэра наўкол працэсу Беларускай Грамады, які слухаецца ў віленскім апэляцыйным судзе, згушчаецца. Чытаньне актаў скончылася. Суд прыступіў к допыту сьведак, прычым на кожнага сьведку абароны пракурор даставіў па два паліцэйскіх агэнты.

Сьведкі на працэсе „Грамады“.

На працэс «Грамады» выклікана 33 сьведкі; апрача іх заявілі сваю ахвоту сьведчыць 6 асоб.

Дзе сядзяць „грамадаўцы“?

«Дзеньнік Віл.» паведамляе аб тым, дзе сядзяць засуджаныя па віленскаму працэсу «Грамады». У Грудзендзю сядзяць: Мятла, Паддубін, Патайчык, Гелда, Козіч, Якубчык і Каліна-Каліноўскі; у Камарове: Рак-Міхайлоўскі, Бурсевіч, Кузьміч, Сушкевіч, Драгун, Ефімовіч і Сіман; у Равічу: Валошын, Акінчыц, Якімовіч, Беламыза, Саванец, Лабуніна і Антановіч; у Пятракове: Гоцько, Яноўскі, Харкевіч і Мерчык; у Вронках: Баліцкі, Кот, Шчыплінскі, Жэлянюк, Шацько, Мікіфаровіч, Даніловіч і Салыга.

Дзе сядзяць іншыя, «Дз. Віл.» не паведамляе.

Арышты б. вучняў Бел. Гімназіі.

«Кур. Віл.» (№ 50) паведамляе, што 11 былых вучняў Віл. Бел. Гімназіі, звольненых за ўдзел у нелегальным зьезьдзе „Т-ва Бел. Школы“, цяпер арыштаваны і „цяпер падрабязна дапытваюцца сьледчаю ўладаю, якая вядзе па справе ўдзелу іх у адбыўшайся ў гімназіі дэманстрацыі энэргічнае сьледзтва».

Фэльдфэбэльская апляву́ха сойму ад наступаючага фашызму.

Пілсудзкі ў сваёй заяве ў сэнацкай вайсковай камісіі зрабіў сэнсацыйныя выкрыцьці аб злоўжываньнях з грашыма на вайсковыя выдаткі.

„ВЯСЁЛАЕ“ ВЫСТУПЛЕНЬНЕ ПІЛСУДЗКАГА У СЭНАЦЕ.

ВАРШАВА, 1-3. Учора Пілсудзкі выступіў у вайсковай камісіі сэнату з прамоваю аб вайсковым бюджэце. Пілсудзкі заявіў, што ён не жадаў выступаць з гэтаю прамоваю ў сойме, бо ён ня згодзен з соймавымі матадамі абмеркаваньня бюджэту. Апроч таго, гэтаму перашкаджае яго афіцэрскі гонар які не дазваляе афіцэру выслухоўваць зьнявагу па сваім адрасе.

Пасьля гэтых «уводзін» Пілсудзкі перайшоў да разгляду лічбаў вайсковага бюджэту і спрабаваў давесьці, што ў выніку зьніжэньня курсу польскае валюты сучасны вайсковы бюджэт Польшчы зьяўляецца значна меншым, чымся ў 1924-25 годзе. Што датычыць польскіх вайсковых бюджэтаў за гады перад майскім пераваротам Пілсудзкага 1926 г., дык Пілсудзкі называе іх „вясёлымі бюджэтамі“. Яны зьяўляюцца «вясёлымі» таму, што, як вядома Пілсудзкаму, вайсковыя міністры таго часу наладжвалі на сродкі, прызначаныя для патрэб арміі, вясёлыя п'янкі для дэпутатаў сойму. У гэтых п'янках удзельнічалі і прастытуткі. Гэта быў, водлуг слоў Пілсудзкага, «залаты час» для дэпутатаў сойму. Вайсковыя міністры трацілі дзяржаўныя сродкі на ўтрыманьне ня толькі дэпутатаў, але і сваіх палюбоўніц.

Аналізуючы далей вайсковы бюджэт, Пілсудзкі асабліва настойліва падкрэсьліваў, што неабходна поўнасьцю аднавіць сакрэтны фонд вайсковага міністэрства, які скарочан згодна пастановы сойму. Пілсудзкі заявіў, што значная частка гэтага фонду прызначаецца на барацьбу з шпіёнствам, якое ў Польшчы вельмі пашырана.

Пасьля Пілсудзкага ппэсаўскі сэнатар Струг заявіў, што ён устрымліваецца ад абмеркаваньня гэтае прамовы, але павінен адзначыць, што гэтая прамова і па зьместу і па сваёй форме была нечаканасьцю для вайсковае камісіі сэнату. Струг востра ганьбіць намер ураду надаць выбарчыя правы афіцэрам і унтэр-афіцэрам. Струг заявіў, што польскае афіцэрства ўсё з большаю зьнявагаю адносіцца да заканадаўчых палат. Калі ўрад сапраўды імкнецца парушыць апалітычнасьць арміі, дык апазіцыі не застанецца нічога іншага, як разгарнуць адпаведную агітацыю сярод прызыўнікоў і радавых.

У колах парляманцкае апазіцыі прамова Пілсудзкага выклікала вялікае абурэньне. Ёсьць чуткі, нібыта некаторыя парляманцкія колы намераны адказаць на выступленьне Пілсудзкага адпаведнай дэклярацыяй. Газэта «АБЦ» піша, што словы Пілсудзкага аб п'янках, якія наладжваліся ранейшымі вайсковымі чынамі, бясспрэчна зробяць вельмі няспрыяючае ўражаньне заграніцаю, дзе на Польшчу пачнуць глядзець са зьнявагаю. Газэта патрабуе, каб Пілсудзкі агаласіў прозьвішчы міністраў, якіх ён абвінавачвае ў п'янках на скарбовыя грошы.

Урадавыя газэты ацэньваюць выступленьне Пілсудзкага, як новую перасьцярогу па адрасе сойму.

Сэнат „рад старацца“.

ВАРШАВА, 28-2. Польскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе: „Бюджэтная камісія сэнату пасьля выступленьня Пілсудзкага ўхваліла бюджэт вайсковага міністэрства ў адпаведнасьці з праэктам ураду, аднавіўшы ўсе пункты, выкасаваныя соймам.

Наступнік нябожчыка т. Скрыпы ў сойме.

ВАРШАВА, 1-3. Замест нядаўна памёршага ў Празе камуністычнага дэпутата Скрыпы ў склад сойму ўвайшоў чарговы кандыдат у сьпісе рабоча-сялянскага адзінства Казімір Клерувайскі, сьлесар з Дамброўскага агульнага вугальнага басэйну.

Пажар маёнтку.

Гэтымі днямі згарэў у Шылаўскай воласьці на Віленшчыне маёнтак Вацлава Курыловіча. Вартасьць маёнтку раўняецца 50 тыс. злотых.

Згарэла вялікая гарбарня.

У Радаму згарэла вялікая гарбарня Якубоўскага. Страты раўняюцца некалькім дзесяткам тысяч злотых.

СУПРОЦЬ ФАШЫСЦКАГА ТЭРОРУ.

АГУЛЬНЫ СХОД РАБОЧЫХ І СЛУЖАЧЫХ 14 ДАРОЖНА-БУДАЎНІЧАГА ВУЧАСТКУ заслухаўшы даклад аб апэляцыйным судзе над Беларускай Грамадой, далучае свой голас супроць белага тэрору, разгрому нацыянальна-рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі.

Мы патрабуем спыненьня белафашысцкага тэрору над шырокімі масамі сялянства Заходняй Беларусі і вызваленьня тысяч палітвязьняў з польскіх астрогаў.

* * *

МЫ, РАБОЧЫЯ І СЛУЖАЧЫЯ ЧЫГУНАЧНАГА ВУЗЛА ВОРША катэгарычна пратэстуем супроць зьдзекаў, уціску і праьследваньня працоўных мас Заходняй Беларусі, якія вядзе фашысцкі ўрад Польшчы, і патрабуем спыненьня белага тэрору над шырокімі працоўнымі масамі.

Мы патрабуем свабоды дзейнасьці для палітычных і культурна-эканамічных арганізацый працоўных Заходняй Беларусі.

Выносячы свой пратэст, мы заклікаем усіх працоўных нашага Саюзу і ўсяго сьвету пратэставаць супроць нячуванага белага тэрору і зьдзекаў над працоўнымі Заходняй Беларусі, які ўчыняе польскі фашызм, падрыхтоўваючы вайну супроць СССР.

Працоўныя Заходняй Беларусі, яшчэ шчыльней гуртуючыся вакол камуністычнай партыі Польшчы, у барацьбе пад яе кіраўніцтвам змогуць дабіцца вызваленьня з-пад ярма польскага фашызму.

Прэч польскі фашызм!

Ганьба здраднікам інтарэсаў працоўных!

Няхай жыве камуністычная партыя Польшчы і Заходняй Беларусі,—правадыр рабочых і сялян Польшчы і Заходняй Беларусі!

Няхай жыве МОПР—верны дапаможнік барацьбітом рэвалюцыі, якія аддаюць усе свае сілы і жыцьцё за вызваленьне працоўных з-пад ярма капіталу.

Голас працоўных м. Крупкі, Аршанскай акр.

(Рэзалюцыя сходу).

На працягу году ішлі працэсы Грамады, адбывалася камэдыя суду ў Вільні, Беластоку, Горадні і інш. гарадох Заходняй Беларусі.

Фашысцкі ўрад разграміў 100-тысячную арганізацыю рабочых і сялян Заходняй Беларусі, засадзіўшы лепшых кіраўнікоў яе ў катаржныя турмы на падставе фальшывых паказаньняў паліцэйскіх і шпікоў. Тысячы лепшых сыноў Заходняй Беларусі зьняволены зараз у катаржных турмах толькі за тое, што яны змагаліся за нацыянальна-сацыяльнае вызваленьне, імкнуліся палепшыць эканамічнае становішча рабочых і сялян, за тое, што яны імкнуліся даць магчымасьць беларускаму працоўнаму насельніцтву Заходняй Беларусі ўжываць сваю родную мову ў гутарцы і вучыць сваіх дзяцей на ёй у школе.

Год таму назад, ня гледзячы на магутныя хвалі пратэсту працоўных усяго сьвету супроць зьдзекаў польскага фашысцкага ўраду над працоўнымі Заходняй Беларусі, катаржныя прысуды адбыліся, і сотні лепшых прадстаўнікоў рабочых і сялян Заходняй Беларусі апынуліся ў казэматах і турмах Польшчы.

Ня гледзячы на гэта, нацыянальна-вызваленчы і сацыяльны рух у Заходняй Беларусі расьце і робіцца яшчэ больш няўхільным у барацьбе з белапольскім фашызмам,—тэрор і хітрыя манэўры якога не могуць задушыць імкненьняў шырокіх працоўных мас Заходняй Беларусі да вызваленьня з-пад нацыянальнага і сацыяльнага ўціску.

Мы заклікаем усіх працоўных Крупскага раёну ўзьняць рашучы голас супроць нячуваных зьдзекаў польскага фашызму над працоўнымі Заходняй Беларусі.

Мы патрабуем спыненьня белага тэрору ва ўсёй Польшчы і Заходняй Беларусі.

Мы патрабуем вызваленьня ўсіх палітвязьняў і грамадаўцаў і пратэстуем супроць працэсу над 28-мю ў Беластоку.

Мы патрабуем свабоды дзейнасьці для палітычных, культурных і эканамічных арганізацый рабочых і сялян Заходняй Беларусі.

Ганьба і пагарда здраднікам!

Пасылаем гарачае прывітаньне падпольнай камуністычнай партыі Заходняй Беларусі—адзінаму кіраўніку рэвалюцыйнага руху рабочых і працоўнага сялянства.

Няхай жыве МОПР—верны дапаможнік барацьбітоў рэвалюцыі!

Няхай жыве камуністычная партыя Польшчы і Заходняй Беларусі—правадыр рабочых і сялян Польшчы і Заходняй Беларусі!

У Вэнгрыі выкрыта падпольная камуністычная арганізацыя?

АРЫШТАВАНА 50 ЧАЛАВЕК.

ВЕНА, 28 II. Вэнгерскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе, што будапэшцкая паліцыя арыштавала сёньня 50 асоб, абвінавачаных нібыта ў падпольнай камуністычнай дзейнасьці. Інсьпіраваныя паліцыяй вэнгерскія газэты завяраюць, што выкрытая арганізацыя мела нібыта радыё-апарат, які працаваў на кароткай хвалі, і быў прыстасаваны як для прыёму, так і для перадачы радыёграм. Пра падрабязнасьці арышту нічога не паведамляецца.

ВЕНА, 1-3. У сувязку з падзеямі ў Будапэшце, інсьпіраваныя паліцыяй вэнгерскія газэты завяраюць, што пры вобысках знойдзены шапірографы і пакункі лятучак, адрукаваных гэтым спосабам. Паведамляюць, што вэнгерскія сацыял-дэмакраты часта знаходзілі ў нумарох нямецкае сацыял-дэмакратычнае газэты «Фолькскімэ» падкладзеныя туды лятучкі, а дэпутаты эс-дэкі знаходзілі гэтыя лятучкі ў кішэнях сваёй вопраткі, пакінутай у гардэробным пакоі, і што сацыял-дэмакратычная партыя, як відаць, данесла аб гэтым паліцыі.

„Дарэмны ўсе захады да міру бяз удзелу СССР“.

НЕСПАДЗЯВАНКА ДЛЯ ФРАНЦУСКАЕ БУРЖУАЗІІ.—РАДЫКАЛ МАРГЕН У ПАРЛЯМАНЦКІХ СПРЭЧКАХ АБ ПАКЦЕ КЕЛЁГА САЛІДАРЫЗАВАЎСЯ З КАМФРАКЦЫЯЙ.

ПАРЫЖ, 1-3. У спрэчках наконт пакту Келёга ў палаце дэпутатаў радыкал Марген падкрэсьліваў, што пасьля ангельскіх і амэрыканскіх агавораў пакт Келёга фактычна страціў сур'ёзнае значэньне і можа быць прыстасаваны толькі да эўрапейскага сухазем'я. Пры ўсеагульнай увазе палаты Марген цалкам салідарызаваўся з заўвагамі камуністычнага дэпутата Кашэна на пашырэньне і абвастрэньне англа-амэрыканскіх і японаамэрыканскіх супярэчнасьцяў у Ціхім акіяне, як на асноўную крыніцу ваеннае пагрозы. Марген далей заявіў, што дарэмнымі зьяўляюцца ўсе спробы забясьпечыць спакой бяз удзелу СССР, які зьяўляецца магутным патэнцыйным фактарам спакою ў XX стагодзьдзі. Марген у канцы сваёй прамовы задае запытаньне: «Калі, нарэшце, Францыя зразумее гэта»?

У часе прамовы Маргена здарыліся нячуваныя яшчэ ў гісторыі францускае палаты зьявішчы. Некаторыя заявы радыкала Маргена, між іншым, яго заява аб крыніцах ваеннае пагрозы, пакрываліся воплескамі камуністычнае фракцыі, у той час як рэшта палаты маўчала.

ЗА ФРАНКА-САВЕЦКАЕ ЗБЛІЖЭНЬНЕ.

ПАРЫЖ, 1-3. Агенцтва Гаваса паведамляе: «Пры абмеркаваньні ў палаце дэпутатаў законапраэкту аб ратыфікацыі пакту Келёга сацыяліст Поль Фор патрабаваў, каб французскі ўрад працаваў над франка-савецкім збліжэньнем, і заявіў, што нелёгічна і неразумна адсоўваць такі буйны край, як СССР за межы эўрапейскага яднаньня».

ПАЛАТА РАТЫФІКАВАЛА ПАКТ.

ПАРЫЖ, 1-3. Агенцтва Гаваса паведамляе: «Палата ратыфікавала пакт Келёга большасьцю 570-ці галасоў проці 12-ці».

РАБОЧАЯ КРОЎ НА ВУЛІЦАХ БОРДО.

МЕНШАВІЦКІ МУНІЦЫПАЛІТЭТ НАЦКАВАЎ ПАЛІЦЫЮ НА РАБОЧУЮ ДЭМАНСТРАЦЫЮ.—МАГУТНЫ ПРЫКЛАД ПРАЛЕТАРСКАЕ САЛІДАРНАСЬЦІ БАРДОСКІХ РАБОЧЫХ.

ПАРЫЖ, 1-III. 2 тысячы докераў у Бордо абвясьцілі забастоўку пратэсту проці арышту двух дэлегатаў. Дэлегаты былі арыштаваны за тое, што яны зьвярнуліся да прадпрыёмцаў з патрабаваньнем звольніць двух майстроў, якія ня лічацца сябрамі прафсаюзу, а потым, пасьля адмовы прадпрыёмцаў выканаць гэтае патрабаваньне, заклікалі докераў да забастоўкі.

Забаставаўшыя докеры, а таксама рабочыя мэталёпрамысловых прадпрыёмстваў Бордо наладзілі шматтысячную дэманстрацыю і са сьпевам «Інтэрнацыяналу» рушыліся ў астрог з патрабаваньнем вызваліць арыштаваных і даць усеагульную палітычную амністыю. Адбіўшы адпор паліцыі, дэманстранты ўварваліся на панадворак астрогу, дзе між імі і паліцыяй адбылася вострая стычка. Шмат рабочых паранена. Арыштавана 5 дэманстрантаў.

Газэта «Юманітэ» падкрэсьлівае, што ў Бордо проці рабочых ізноў пушчаецца ў ход паліцыя, падначаленая муніцыпалітэту, большасьць якога належыць да сацыялістаў.

ЯК ЦЯПЕР ЯНЫ БУДУЦЬ АБАРАНЯЦЦА?..

НОВЫЯ ВЫКРЫВАНЬНІ «УТРЭХТ ТАГБЛЯТ» АБ ТАЙНАЙ ВАЕННАЙ ЗМОВЕ.

БЭРЛІН, 1-3. У адказ на адхіленьні, зробленыя бэльгійскім і францускім урадамі, а таксама Вандэрвэльдэ, галяндзкая газэта „Утрэхт Тагблят“ агаласіла тэкстуальна пратакол нарад прадстаўнікоў бэльгійскага і францускага генэральных штабаў ад 7-12-га верасьня 1927 г. На пратаколе, апроч подпісаў удзельнікаў, ёсьць такая нататка міністра нацыянальнае абароны Бэльгіі дэ-Броквіля: «прагледжана і ўхвалена». Да пратаколу далучан памечаны 12-м мая 1927 году плян згрупаваньня войска на выпадак мабілізацыі.

СТАРШЫНЯ СНК БССР—ГАНАРОВЫ АВІЯТЭХНІК.

ПАСТАНОВА АГУЛЬНАГА СХОДУ АСАБОВАГА СКЛАДУ № АВІАТРАДУ.

[illegible]

Да 10-е гадавіны Камінтэрну.

Лезунгі ЦК УсеКП(б).

[illegible]

...ны. Прэч рэфармісцкіх штрэкбрэхераў! Няхай жыве Камінтэрн—арганізатар пралетарскага наступу!

Рэфармісцкія лідэры расколваюць прафсаюзы, каб забясьпечыць капіталістычны наступ на рабочых. Прэч раскольнікаў! Няхай жыве Камінтэрн, які групуе рабочых для пераможнае барацьбы!

Сацыял-рэфармісты ў саюзе з буржуазеяй расколваюць рабочы рух. Камінтэрн аднаўляе адзінасьць рабочае клясы і клясавае барацьбы з буржуазеяй. Няхай жыве рэвалюцыйная клясавая адзінасьць пралетарыяту! Няхай жыве Прафінтэрн! Няхай жыве Камінтэрн!

Прэч „левых“ сацыял-дэмакратаў, самых небясьпечных ворагаў пралетарыяту, бо яны хаваюць пад рэвалюцыйнымі сказамі сваё выслужніцтва перад буржуазеяй!

Буржуазея засвойвае баявыя фашысцкія арганізацыі для барацьбы проці рэвалюцыйнага руху. Прэч фашыстаў! Няхай жыве незамірымая барацьба рабочае клясы і прыгнечаных народаў!

Вечная памяць барацьбітом, якія загінулі пад сьцягамі Камінтэрну. Чэсьць і слава адважным салдатам нямецкае, вэнгерскае, баўгарскае і кітайскае рэвалюцый. Братэрскае прывітаньне вязьням імпэрыялістаў. Няхай жыве арганізаваная дапа...

[illegible]

6-ты кангрэс Камінтэрну заклікаў усе камуністычныя партыі неадкладна разгарнуць барацьбу проці ваеннае небясьпекі і падрыхтаваць міжнародны дзень барацьбы. Няхай жыве міжнародны чырвоны дзень!

Надыходзячыя суровыя бойкі і падрыхтоўка імпэрыялістамі вайны патрабуюць самага шчыльнага згуртаваньня пад сьцягам ленінізму ўсіх сэкцый Камуністычнага Інтэрнацыяналу і ўсяго Камінтэрну ў цэлым. Прэч хістаньні і ваганьні! Няхай жыве сталёвая адзінасьць ленінскіх шэрагаў! Няхай жыве ленінскі Камінтэрн!

10 гадоў барацьбы Камінтэрну—10 гадоў нявшчаднае барацьбы з апартунізмам.

Пад ленінскім сьцягам барацьбы з апартунізмам ачышчаюцца баявыя рады Камінтэрну. За ачышчэньне шэрагаў Камінтэрну ад правых, за зьнішчэньне прымірэнцтва да апартунізму! Няхай жыве ленінскі Камінтэрн.

Перад тварам новых вялікіх боек маловеры расхістваюць шэрагі баявога Інтэрнацыяналу. Нявшчадная барацьба з правымі і трацкістамі! Прэч здраднікаў і рэнегатаў! Прэч раскольнікаў! Няхай жыве Камінтэрн, які ажыцьцяўляе запаветы Леніна!

Калгас імя газэты „Савецкая Беларусь“.

Ліст беднаты вескі Гарочыцы, Калінкавіцкага р., Мазырскай акругі.

10 год упартай працы газэты «Савецкая Беларусь» над перабудовай Беларускай краіны з краіны няволі, цемры ў краіну дыктатуры пралетарыяту, маюць свае надзвычайна вялікія вынікі.

Прымаючы пад увагу твае, «Савецкая Беларусь», надзвычайна вялікія заслугі ў справе ўзмацненьня Савецкай Беларусі, мы, сяляне-бедпякі вёскі Гарочыцы, якія арганізуюцца ў сельска-гаспадарчы калгас на сваіх землях, рашылі назваць наш калгас імем газэты—«Савецкая Беларусь».

Ты, газэта «Савецкая Беларусь», на працягу 10 год ідзеш па пралетарскім шляху, цьвёрда ахоўваючы інтарэсы працоўных БССР. Ты „Савецкая Беларусь“, кожны дзень уліваеш у народныя масы грамадзкасьць і пралетарскую думку і выводзіш працоўных сваёй краіны на пралетарскі шлях — на шлях да лепшай будучыні.

Пераймаючы ад цябе, газэта «Савецкая Беларусь», а праз цябе і ад усёй савецкай улады настойлівасьць і ўпартасьць у будаваньні сацыялістычнага ладу, называючы наш калгас тваім імем, мы цьвёрда ўпэўнены, што наш калгас будзе таксама цьвёрда ісьці па тваім шляху, будзе тваім верным памочнікам у справе калектывізацыі сельскай гаспадаркі.

Ты, газэта «Савецкая Беларусь», выхоўвала нас да гэтага часу, ты абагаціла нашы мазгі, ты прывяла нас да калектыву. Будзь-жа і ў далейшым нашым, яшчэ больш блізкім настаўнікам, дапамагай нам хутчэй закончыць арганізацыю і прыступіць да калектыўнага жыцьця, трымай з намі сувязь!

У дзень нашага вялікага сьвята—сьвята арганізацыі сельска-гаспадарчага калгасу імя газэты «Савецкая Беларусь», шлём нашае шчырае прывітаньне газэце «Савецкая Беларусь», а праз яе—ўраду Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

Для ажыцьцяўленьня сувязі паміж нашым калгасам і «Савецкай Беларусьсю» пасылаем 7 р. 10 к. і просім высылаць нам газэту з дню прыняцьця намі і зацьверджаньня статуту калгасу імя газэты „Савецкая Беларусь“.

Старшыня савету калгасу
Г. МАСКАЛЕВІЧ.
Сябры савету калгасу
ЗІНОВІЧ, ДРАЗДОЎ.
Настаўнік Гарочыцкай школы
В. ЛЯВОНІК.

ВЫПІС З ПРАТАКОЛУ АГУЛЬНАГА СХОДУ СЯБРОЎ НОВААРГАНІЗУЕМАГА КАЛГАСУ Ў ВЁСЦЫ ГАРОЧЫЦЫ

ад 3-га лютага 1929 году.

СЛУХАЛІ:

1. Статут калгасу па пунктах.

ПАСТАНАВІЛІ:

Статут прыняць у наступным выглядзе: Прымаючы пад увагу надзвычайна вялікія заслугі ў справе ўзмацненьня Беларусі газэты «Савецкая Беларусь», даць назву нашаму калгасу імя газэты—«Савецкая Беларусь»!

СЛУХАЛІ:

3. а) Розныя: прапанову аб пасылцы прывітальнага лісту газэце «Савецкая Беларусь».

ПАСТАНАВІЛІ:

Паслаць прывітальны ліст газэце „Савецкая Беларусь“ і прасіць згадзіцца на прысваеньне нашаму калгасу яе імя, а таксама прасіць аказаць нам дапамогу ў канчатковай арганізацыі калгасу. Адначасна сабраць грошы на падпіску газэты „Савецкая Беларусь“ на 1929 год.

Старшыня сходу ДРАЗДОЎ Р.
Сакратар ДАРОШЫК А.

УЗМАЦНЯЙЦЕ СВАЮ КАЛЕКТЫЎНУЮ ГАСПАДАРКУ.

(*Адказны ліст беднаце в. Гарочыцы*).

Таварышы!

Рэдакцыя газэты «Савецкая Беларусь» шле вам, беднаце в. Гарочыцы, якія арганізавалі калгас імя нашай газэты, сваё найшчырэйшае прывітаньне з пажаданьнем найлепшых посьпехаў у разьвіцьці і ўзмацненьні вашае агульнае калектыўнае гаспадаркі.

Вы хутка адгукнуліся на заклік камуністычнай партыі і савецкага ўраду аб перабудове сельскай гаспадаркі на калектыўных асновах. Пашырайце і ўзмацняйце сваю дзейнасьць у гэтым напрамку, а «Савецкая Беларусь» дапаможа вам у вашай рабоце.

Рэдакцыя газэты
«САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ».

ПЕРШЫ УСЕБЕЛАРУСКІ ЗЬЕЗД ЖАНЧЫН КААПЭРАЦЫЙНАГА АКТЫВУ.

Пастановы не п вінны застацца на паперы.

1-га сакавіка зранку працавалі камісіі па апрацоўцы практычных прапаноў на ўсіх дакладах, якія абгаварыў зьезд. Фактычна працавалі не камісіі, а ўвесь зьезд: усе дэлегаткі яго прынялі самы актыўны ўдзел у абгаварэньні кожнага пункту рэзалюцыі.

Пленум зьезду адчыніўся а 1 гадзіне і канчатковае зацьверджаньне рэзалюцый заняло мінімум 4 гадзіны. Апошняе яшчэ раз сьведчыць аб тым, што жанчынамі была праяўлена максымальная актыўнасьць.

Па дакладу т. Наўлянскага зьезд даў указаньне энэргічна працягваць пашырэньне сеткі крам у горадзе і вёсцы, зьвярнуўшы асаблівую ўвагу на ахват гарадзкіх акраін і глухіх пунктаў сельскіх мясцовасьцяй. Ліквідаваць чаргі, палепшыць абслугоўваньне пайшчыкаў, палепшыць і пашырыць грамадзкае харчаваньне і хлебапячэньне, вычысьціць каапэрацыйны апарат ад чужога элемэнту, узяць рашучы курс на вылучэньне жанчын на кіруючую працу ў органах каапэрацыі.

Зьезд зьвярнуў асаблівую ўвагу на пытаньне падрыхтоўкі да веснавой сяўбы. Дэлегаткі прымуць самы актыўны ўдзел ва ўцягненьні жанчын у калгасы і вытворчыя віды каапэрацыі. Зьезд падкрэсьліў неабходнасьць выдаць тэрмінова закон аб агранамічным мінімуме мерапрыёмстваў у сельскай гаспадарцы і асабліва падкрэсьліў неабходнасьць уводзеньня абавязковай ачысткі насеньня, засеву добраякасным насеньнем, уводзеньня грамадзкага шматпольля і іншыя мерапрыёмствы па падняцьцю культуры сельскай гаспадаркі.

Зьезд даручыў Наркамзему даць дырэктывы мясцом аб прыцягненьні да шырокага ўдзелу жанчын у мерапрыёмствах па рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, калектывізацыі, вытворчага каапэраваньня, уздыму ўраджайнасьці і інш.

Дадзены таксама дырэктывы Белкаапсаюзу і ў галіне каапэраваньня жанчын: да 1932 году ў сельскай каапэрацыі давесьці лік каапэраваных сялянак да 20 проц. агульнага ліку пайшчыкаў, а ў гарадзкой—работніц да 30 проц. Зьезд рашыў павесьці шырокую растлумачальную працу па пераводу каапэрацыі на дыфэрэнцыяльны пай, прыцягнуўшы да гэтай працы ўвесь жаночы актыў на мясцох.

Зьезд даў цьвёрдыя дырэктывы скарыстаць перавыбарчую кампанію спажывецкай каапэрацыі для вылучэньня жанчын на кіруючую працу па ўсёй сыстэме каапэрацыі.

Загадчыца жанаддзелу ЦК КП(б)Б тав. Крэмер, зачыняючы зьезд, зазначыла, што праца апошняга прайшла пры надзвычайнай актыўнасьці ўсіх дэлегатак, што зьезд справіўся з пастаўленымі перад ім задачамі.

Тав. Крэмер заклікала дэлегатак прыняць актыўны ўдзел у правядзеньні ў жыцьцё ўсіх прынятых пастаноў.

Зьезд зачыніўся. Дэлегаткі, разыходзячыся, гаварылі, што іх пастановы не застануцца на паперы: яны павядуць на месцы весьці напружаную і вялікую працу па перабудове нашай вёскі на сацыялістычны лад.

З свайго боку пажадаем ім посьпеху ў гэтай важнай і адказнай працы.

Усебелар. зьезд інспэктароў нарасьвёты.

1 сакавіка ў Цэнтральным Доме Асьветы адчыніўся IV усебеларускі зьезд інспэктароў нарасьветы. У працы зьезду прымаць удзел усе інспэктары нарасьветы, загадчыкі сямігодак Меншчыны і прадстаўнікі пэдагагічных тэхнікумаў БССР. На зьезд прыехала 159 дэлегатаў.

Наркамасьветы тав. Баліцкі, адчыняючы зьезд, зазначыў, што рэканструкцыя сельскай гаспадаркі, усё сацыялістычнае будаўніцтва накладае на народную асьвету вялікі абавязак. Асьвета павінна быць прыстасавана да патрэб народнай гаспадаркі; народная асьвета павінна дапамагчы ў яе рэканструкцыі, у яе сацыялістычнай перабудове. Народная асьвета павінна дапамагаць усяму сацыялістычнаму будаўніцтву.

Пачынаючы ад вясковай пачатковай школы і аж да ВНУ,—прад усімі культасьветнымі ўстановамі стаяць велізарныя задачы. Наша вясковая школа павінна перабудавацца і яна павінна будзе навучыць селяніна, як лепш набудаваць сельскую гаспадарку. Нашы гарадзкія школы павінны прыстасаваць сваю працу да патрэб прамысловасьці. ВНУ павінны прыстасаваць сваю прадукцыю да патрэб гаспадаркі і культуры.

Далей т. Баліцкі спыняецца на актывізацыі капіталістычных элемэнтаў, якія спрабуюць рабіць і робяць свой націск на нашы школы, на нашы навучальныя установы. З гэтым мы павінны весьці рашучую барацьбу...

Мы ставім пытаньне так, каб на школу рабіла ўплыў пралетарская грамадзкасьць: рабочыя, партыйныя, камсамольскія і іншыя грамадзкія арганізацыі. Гэта грамадзкасьць павінна рабіць уплыў на выхаваньне нашых дзяцей.

На культурным фронце нам трэба змагацца з правымі ўхіламі, змагацца з усімі шкоднымі нам уплывамі.

Пад сьцягам прыстасаваньня народнай асьветы да запатрабаваньняў нашай гаспадаркі і культуры, пад сьцягам барацьбы з правымі ўхіламі мы павінны весьці наш зьезд і ўсю працу на мясцох.

Зьезд абраў прэзыдыум у складзе 17 чалавек. У ганаровы прэзыдыум пад воплескі ўсёй залі абіраюцца палітбюро ЦК УсеКП(б), бюро ЦК КП(б)Б і тав. Крупская.

Зьезд пастанавіў паслаць прывітальную тэлеграму т. Крупскай.

Нарада кіраўнікоў савецкіх гаспадарак.

Учора, 2-га сакавіка ў Цэнтральным Доме Селяніна адчынілася нарада кіраўнікоў савецкіх гаспадарак і старшынь рабачкомаў. У працах нарады прымаюць удзел 69 кіраўнікоў саўгасаў і 72 прадстаўнікі саюзных арганізацый.

З Масквы прыбылі для ўдзелу ў нарадзе член прэзыдыуму ЦК саюзу сельгасьлесрабочых т. Наумаў і інструктар ЦК саюзу т. Дзедзяеў.

Нарада мае абмеркаваць цэлы шэраг пытаньняў, зьвязаных з разьвіцьцём вытворчасьці, падняцьця ўраджайнасьці ў саўгасах і агравытворчай дапамогай бядняцка-серадняцкаму сялянству.

З уступнай прамовай пры адчыненьні нарады выступіў дырэктар Бельсельтрэсту т. Хрысанфаў.

...гоў у галіне індустрыялізацыі сельскай гаспадаркі. Яны павінны адыграць зьвязваючым зьвяном паміж горадам і вёскай.

Мы ставім сёлета задачу падвышэньня ўраджайнасьці ў саўгасах на 17 проц. у параўнаньні з мінулым годам. Гэту задачу мы павінны выканаць, бо гэтага вымагае ад нас партыя і савецкая ўлада. Цяжкасьці на гэтым шляху ёсьць, але мы павінны перамагчы іх.

Нарада адразу перайшла да дзелавой працы. На вячэрнім пасяджэньні былі заслуханы даклады з месц некалькіх кіраўнікоў саўгасаў і старшынь рабачкомаў аб гаспадарчым стане саўгасаў і вытворчасьці працы.

Сёньня нарада мае заслухаць справаздачу Бельсельтрэсту аб становішчы...

[illegible]

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Яшчэ чырвоныя абозы з хлебам.

Клімавічы, 2 3. Ужо паведамлялася ў «Савецкай Беларусі», што 20 лютага сюды прыбыў першы чырвоны абоз з хлебам з вёскі Сьвірэль.

У два наступныя дні два новыя абозы з вёсак Ціманава, Балешына і Аўтухоўкі прывезьлі яшчэ каля 450 пудоў хлеба на 50 фурманках.

Чырвонаабозьнікі казалі:

— Мы ўлічваем цяжкасьці савецкага ўраду ў набудове сацыялізму і здаём свае лішкі дзяржаве. Ніводнага фунта спэкулянту.

Здатчыкі выклікаюць усе сельсаветы раёну і астатнія раёны акругі.

І на гэты раз прысутнічаўшыя сяляне іншых вёсак запрашалі райвыканком да сябе, каб арганізаваць таксама чырвоныя абозы.

Ёсьць зьвесткі, што хутка прыбудуць новыя абозы.

Хто вязе хлеб чырвонымі абозамі? Гэта—незаможнае сялянства. У першым абозе з вёскі Сьвірэль з 25 фурманак здана ўсяго каля 150 пудоў. Вёска гэтая бедная, але кожны жадаў не адстаць ад другіх, чым і тлумачыцца, што ў кожнай фурманцы было няшмат хлеба.

Чырвоныя абозы на Клімаўшчыне—жывы папрок індывідуальнікам-загатоўшчыкам. Маразы і «няма ў сялянства хлеба»—ня больш, як пустыя адгаворкі.

З віноўнікамі зрыву пасеўкампаніі жартаваць ня будзем

Гомель, 2 III. Арганізацыя тройкі пры РСІ па праверцы ходу веснавой засеўнай кампаніі дала значныя вынікі. Працаўнікі месц зразумелі, што з віноўнікамі зрыву дырэктыў партыі і ўраду жартаваць ня будуць і ўзяліся сур'ёзна за працу. Зернаачыстка разгортваецца і ў асобных раёнах праходзіць пасьпяхова. Земаддзелам выдзелена 600 р. для прэміраваньня лепшых загадчыкаў абозамі.

Камсамольскія арганізацыі дзелавіта накіроўваюць паход за ўраджай. У Рэчыцы, Гомелі арганізаваны рабочыя брыгады для рамонту сельска-гаспадарчага інвэнтару, для правядзеньня растлумачальнае працы, для ачысткі насеньня ўдоў і беднякоў. Акругком камсамолу вылічыў дадаткова 1500 руб. для прэміраваньня лепшых камсамольскіх ячэек.

Грамадзкія арганізацыі таксама разгарнулі працу па ўцягненьні сваіх членаў у актыўны ўдзел правядзеньня веснавога засеву. МОПР выпусьціў 5000 лістовак з заклікам да членаў МОПР'у быць прыкладнымі ў правядзеньні веснавога засеву. Членам МОПР'у прапануецца ўпарадкаваць свой сельска-гаспадарчы інвэнтар, ачысьціць сваё зярно і г. д. У агульным пералом зроблен. Маецца ўпэўненасьць, што плян веснавой кампаніі будзе выкананы.

Арганізаваўся цагельны завод.

(*Ладнянскі раён, м. Байва, Аршаншчына*).

У лютым у м. Байва прыехаў прадстаўнік ад РВК, які растлумачыў карысьць цагельнага заводу. Усе сяляне згадзіліся з гэтай справай і ўхвалілі пастанову, каб у м. Байва арганізаваць цагельны завод.

Так і зрабілі. Выбралі кіраўніка, які кіруе ўсёй гэтай справай і ўжо дзеі два як пачалася праца. [illegible] ты рабочыя, якія абралі месца для пабудовы заводу.

Працаваць гэты завод будзе на тарфяным апале таму што ў м. Байва ёсьць тарфяное таварыства, дзе ёсьць шмат торфу.

Сяляне вельмі задаволены гэтай справай [illegible]

За тыдзень 65 укладчыкаў.

(Копыскі раён, Аршанскай акр.).

З 16 лютага па Старасельскім сельсавеце пачаў праводзіцца 2-хтыднёвік касы ашчаднасьці. Да працы прыцягнуты партыйцы і ўвесь актыў савету. Ня гледзячы на вялікі мароз і завеі, упаўнаважаныя па вярбоўцы ўкладчыкаў разгарнулі працу.

Шляхам індывідуальнага абходу кожнага двара ў вёсцы за адзін тыдзень напова завярбавана 65 укладчыкаў на суму 996 руб. 85 к., што складае 50 пр. заданьня.

Найбольш актыўна ў гэтай кампаніі ўдзельнічаюць партыйцы і настаўнікі сельсавету.

Загадчык Дымаўскага інваліднага дому тав. Антаневіч завярбаваў 10 укладчыкаў на суму 232 руб. Ёсьць упэўненасьць, што кампанія пройдзе пасьпяхова.

Селькор Казанскі.

Асушым балоты.

Ворша, 2 3. З вясны гэтага году ў Чарэйскім раёне Аршанскае акругі пачнуцца значныя работы па асушцы вялікіх балот на плошчы звыш 1000 гэтр. Асушка гэтай плошчы балот будзе выканана на працягу трох гадоў і ў 1932 годзе балота ўжо будзе сухім і будзе перадана для сельска гаспадарчага карыстаньня.

На асушку гэтых балот будзе патрачана дзяржавай звыш 500.000 руб. Пасьля таго як балоты будуць асушаны, на гэтай зямлі будзе арганізавана два вялікія калгасы, а частка яе пойдзе на здавальненьне малазямельных сялян і яўрэйскай беднаты Чарэйскага раёну.

Падрыхтоўка да арганізацыі буйных калгасаў, якія атрымаюць асушаную балотную зямлю, ужо вядзецца.

Дзякуючы гэтаму мерапрыёмству з боку дзяржавы бедната Чарэйскага [illegible]

ЭТАПЫ РАЗЬВІЦЬЦЯ КАМІНТЭРНУ.

(*Артыкул тав. Д. Пятроўскага*).

Ганебны крах II Інтэрнацыяналу быў абвешчан у жнівеньскія дні 1914 году, калі партыі II Інтэрнацыяналу аддалі сьцягі клясавай салідарнасьці для абгрунтаваньня разбойнічай вайны. Менш як праз тры месяцы пасьля пачатку першай імпэрыялістычнай вайны Ленін заявіў: «II Інтэрнацыянал памёр, пераможаны апартунізмам». І тады-ж пачуўся яго магутны заклік: «Узьнімем сьцяг грамадзянскай вайны»!

У дзень 1 лістапада былі агалошаны тэзісы Цэнтральнага Камітэту Бальшавікоў, якія трэба разглядаць, як першы, выразна сфармуляваны заклік да таго, каб закласьці аснову новага баявога Камуністычнага Інтэрнацыяналу. Разам з тым патрэбны былі яшчэ доўгія гады вельмі лютай у гісторыі чалавецтва руйнуючай вайны, патрэбна была, нарэшце, вялікая Кастрычнікавая рэвалюцыя, каб можна было прынцыпы, абвешчаныя 1 лістапада 1914 г., ажыцьцявіць на справе.

Камуністычны Інтэрнацыянал быў арганізаваны 4 сакавіка 1919 году на першым зьезьдзе Камінтэрну. Моц гэтага нешматлюднага зьезду ў тым, што на ім адчуваўся дух вялікай пралетарскай рэвалюцыі. Імення ў гэты перыяд, у гэты грозны перыяд напружанай барацьбы выявілася трагэдыя сусьветнага пралетарыяту. У краіне Саветаў бушавала грамадзянская вайна, ва ўсім сьвеце ўзмацнялася і разгортвалася бурнае паўстаньне. Але за межамі краіны Саветаў, у краінах капіталізму і імпэрыялізму, існавалі магутныя здрадніцкія сацыял-дэмакратычныя партыі, а камуністычных партый ці зусім ня было, ці яны існавалі толькі ў зародку.

У Нямеччыне мы назіралі шпаркае нарастаньне рэвалюцыйнага руху. Трон Вільгельма быў скінут з шпаркасьцю маланкі. Рабочая кляса ў лістападаўскія дні 1918 г. рабілася гаспадаром становішча. Па падмогу нямецкай буржуазеі падасьпела старая нямецкая сацыял-дэмакратыя. На чале руху пралетарыяў стаяў «Саюз Спартак». Гэты саюз аб'яднаў у сваіх шэрагах лепшыя элемэнты нямецкай рабочай клясы. Але і правадыры «Саюзу Спартак» не ўявілі сэнсу і значэньня баявой рэвалюцыйнай партыі для ажыцьцяўленьня перамогі рэвалюцыі. «Саюз Спартак», —чытаем мы ў праграме, складзенай Розаю Люксэмбург,—«не зьяўляецца партыяй, якая імкнецца дасягнуць улады праз галовы рабочых мас альбо пры дапамозе гэтых мас. «Саюз Спартак» зьяўляецца толькі ўяўляючай свае мэты часткаю рабочае клясы».

У Англіі мы назіралі «сьвежы, магутны, шпарка ўзрастаючы і абяцаючы перамогу, рух сярод рабочых» (Ленін), але камуністычнай партыі ня было—быў моцны рэфармісцкі рух, які дапамог Лёйд-Джорджу сыстэмаю ўступак, правакацыі і разгромаў улады выратаваць устоі вялікабрытанскага імпэрыялізму.

У розных варыянтах мы тое-ж самае назіралі ва ўсім сьвеце. Імення на пагэтаму важнейшым ... І кангрэсу Камінтэрну ... факт утварэньня камуністычных партый, якія нарадзіліся ... гарачай барацьбе. «Першы ... нашай працы,—заявіў Ленін ... кангрэсе Камінтэрну,—было ... не сапраўднай камуністычнай партыі».

[illegible]

(Канец у наступным нумары).

НА ФРОНЦЕ КУЛЬТУРНАЙ РЭВАЛЮЦЫІ.

Дзесяцігодзьдзе рабочых факультэтаў

РАБФАК—ДЗІЦЯ КАСТРЫЧНІКА.

Толькі Кастрычнік даў фактычную мажлівасьць рабочым, батракам, беднейшаму і серадняцкаму сялянству атрымаць вышэйшую асьвету.

Да рэвалюцыі ў ВНУ вучыліся дзеці паноў, чыноўнікаў, папоў, гандляроў, кулакоў, прычым гэтых студэнтаў пастаўлялі гімназіі, духоўныя сэмінарыі, рэальныя вучылішчы, кадэцкія карпусы і г. д., куды доступ дзецям беднейшых клясаў быў фактычна зачынен.

Зараз-жа пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі Савецкая ўлада выдае закон, які дае права кожнаму працоўнаму, дасягнуўшаму 16-гадовага ўзросту, паступіць і вучыцца ў ВНУ.

І вось, роўна 10 гадоў таму назад рабочыя Замаскварэчча (у Маскве) зьявіліся ў Інстытут Народнае Гаспадаркі імя К. Маркса (былы камэрцыйны інстытут), патрабуючы сабе месца для вучобы.

Першы раз у кастрычнікавыя дні рабочыя Замаскварэчча з аружжам у руках прышлі ў інстытут, каб выгнаць з яго засеўшых там абаронцаў капітала.

У другі раз—за тым, каб атрымаць у заваяванай імі ўстанове асьвету.

Непрыхільна сустрэла прафэсура і белападкладачнае студэнцтва працоўных, якія прышлі па навуку. Ды і кіраўнічыя органы інстытуту, складзеныя са старых прафэсароў, ніяк не маглі ўцяміць—як вучыць у вышэйшай школе гэтых некультурных і няпісьменных людзей.

Але М. Н. Пакроўскім была знойдзена арганізацыйная форма, і зьявіліся рабочыя факультэты, як раўнапраўныя факультэты вышэйшае навучальнае ўстановы.

Адчыненыя ў складзе ВНУ рабочыя факультэты цьвёрда абасноўваліся і праз некаторы час зьмянілі твар усяе ўстановы.

Студэнты рабфакаў стварылі свой моцны фронт супроць усялякае белагвардзейшчыны, раскалолі студэнтаў асноўных факультэтаў надвое, далучылі да сябе ўсё, што было там лепшае, і павялі бязьлітасную барацьбу са ўсімі ворагамі Кастрычніка.

І калі ў 1920 і пачатку 1921 году яшчэ на выбарах у Маскоўскі Савет выстаўляліся ў ВНУ сьпісы меншавікоў, за якімі хаваліся чорнасоценцы ўсіх масьцей, то ў восені 1921 г. рабфакаўцы, пад кіраўніцтвам камуністычных ячэек пачалі выбіваць варожыя да савецкае ўлады элементы са ўсіх пазіцый і змусілі іх змоўкнуць.

У сувязі з прыходам рабфакаўцаў, умацніліся камуністычныя ячэйкі ў ВНУ, і можна ўжо было прыняцца за перагляд старога кіраўніцтва ВНУ—за зьмены формы гэтага кіраўніцтва. У склад праўленьня ВНУ паўходзілі часта рабфакаўцы, як прадстаўнікі студэнцтва. Гэта роля рабфаку павінна быць а[illegible]на як асабліва важная ў справе саветызацыі ВНУ. Рабочыя масы сталі цьвёрда на подступах да вышэйшае асьветы.

У 1922-23 годзе зьявіліся ўжо першыя ластаўкі з рабфакаў у якасьці студэнтаў асноўных факультэтаў ВНУ, а ў сучасны момант там ужо дзесяткі тысяч рабфакаўцаў, а першыя ластаўкі працуюць на фабрыках, заводах і ў розных установах як інжынэры, дактары, эканамісты, аграномы і г. д.

Калі цяпер у ВНУ ёсьць досыць значны процант рабочых, батракоў, сялян, дык галоўную ролю ў гэтым адыгралі рабочыя факультэты.

За працяг сваёй 10-гадовай працы рабфакі значна палепшылі якасьць працы.

Рабфакаўскія масы—рабочыя, батракі, бедныкі і серадняцкі-сяляне—добра ведаюць, што толькі савецкая ўлада і камуністычная партыя вядуць краіну да сацыялізму і таму чула прыслухоўваецца да ўсіх пастаноў партыі. вывучае іх у працэсе вучэбнай працы і ў сваіх гуртках і таму дае належны адпор усім тым, хто ўхіляецца ад правільнай ленінскай лініі.

Дык пажадаем нашаму юбіляру надалей цьвёрда ісьці па ленінскаму шляху, адкідваючы ўсіх тых, хто зьбіўся з дарогі і перашкаджае будаваць сацыялістычнае жыцьцё.

ЛОЙКА.

Студком—факком—выканбюро.

Разам з арганізацыяй рабфаку ўзьніклі і студэнцкія рабфакаўскія арганізацыі, на якія быў ускладзен абавязак весьці ўсю працу па арганізацыйнаму афармленьню.

Першая арганізацыя—студком, утвораны ў чэрвені 1921 г., існаваў пад гэтай назвай да 1923 г. З 25-IV 1923 г. пачынае сваё існаваньне факком, які ў 1927-28 навучальным годзе пераіменаваны ў выканбюро студэнцтва рабфаку.

Агульнымі цяжкасьцямі, характэрнымі для працы ў пэрыяд існаваньня студкому і часткова факкому, былі слабая матар'яльная забясьпечанасьць, левы крызіс і беднасьць абсталяваньня габінэтаў. На шляху перамаганьня гэтых цяжкасьцяў і кіравалася праца студкому. Для лепшага яе выкананьня яе падзялілі ў трох напрамках: 1) адміністрацыйна-гаспадарчай, 2) культурна-асьветнай і 3) акадэмічнай, згодна з чым і сам студком падзяліўся на адпаведныя камісіі.

У першыя гады існаваньня рабфаку адміністрацыйна-гаспадарчыя функцыі студкому займалі пераважнае месца ва ўсёй яго працы. Гады галоднага пайка і працоўнае павіннасьці патрабавалі напружанай працы на адшуканьні сродкаў, каб зрабіць хоць мінімальную мажлівасьць існаваньня рабфакаўцаў. Трэба было ўмеючы разьмеркаваць скупыя сродкі, паёк, вопратку, мануфактуру і абутак сярод рабфакаўцаў. Рабфаковец у парадку працапавіннасьці загатаўляе сам апал, абслугоўвае не толькі інтэрнат, але і будынак рабфаку. Быў арганізаваны рабфакаўскі кааператыў, ва ўладаньні якога знаходзіўся мылаварны завод. Гэта праца ішла ў надзвычайных умовах галадоўкі, панаваньня эпідэмій, час ад часу вырываўшых з шэрагу актыву каштоўных таварышоў і прымушаўшых часта мяняць склад студкому. Адзін

Культурна-асьветная праца большасьцю мела тады камэрцыйны характар, каб хоць крыху папоўніць парожнюю касу камісіі. Праводзілася яна рознымі шляхамі: арганізацыяй тыдню рабфаку, лётарэі, лекцый, гульняў, дакладаў і нават павятовых камісій садзейнічаньня рабфаку. Апрача гэтае працы, культкамісія вяла з посьпехам працу па арганізацыі гурткоў і кіравала іх працай. Сыстэматычна выдавалася насьценгазэта, выдавалася газэта аднадзёнка, якая распаўсюджвалася па Беларусі. Былі выданы тры зборнікі, была арганізавана чытальня і ленінскі куток.

У сувязі з уведзеньнем лябараторнага пляну, у канцы 1924 году складаецца акадэмсэкцыя. Новы мэтад працы прымаўся вельмі асьцярожна. Дзеля досьледу ён быў уведзен спачатку толькі на апошнім курсе. Абумоўлівалася гэта навізной мэтаду і недахопам абсталяваньня лябараторый. Толькі пасьля належнага эфэкту лябараторнага мэтаду ў 1924-25 навучальным годзе ён уводзіцца на ўсіх курсах.

Беларусізацыя на рабфаку прывілася без асаблівых хваравітых зьяў, калі не лічыць дробных фактаў індывідуальных адмаўленьняў студэнтаў ад яе.

Санітарная камісія арганізоўваецца толькі ў 1922 годзе, калі паўстае пытаньне барацьбы з эпідэміямі. У абавязак камісіі ўваходзіла дабівацца ад ураду месц у дамы адпачынку і на курорт, рабіць штогодна медагляд дзеля праверкі стану здароўя студэнтаў.

Зараз выканбюро рабфаку кіруе ўсім жыцьцём студэнцтва, праводзіць у жыцьцё пастановы і рашэньні вышэйшых студэнцкіх арганізацый, абараняе інтарэсы студэнцтва, як на рабфаку, так і па-за сьценамі яго.

Менш усяго цяпер прыходзіцца выканбюро займацца функцыямі матар'яльнага абслугоўваньня з тае прычыны, што матар'яльнае становішча студэнцтва параўнаўча здавальняючае. Галоўнай задачай сучаснага выканбюро зьяўляюцца пытаньні выхаваўчага характару.

Выканбюро студэнцтва Рабфаку БДУ.

Рабфакаўская ячэйка КП(б)Б.

Ячэйка КП(б)Б рабфаку БДУ арганізавалася адначасна з пачаткам заняткаў на рабфаку. Гэта было ўвосень 1921 году. Спачатку свайго ўзьнікненьня ячэйка была зусім маленькая. Большасьць студэнтаў камуністаў лічылася ў іншых ячэйках. Гэта невялічкая колькасьць камуністаў бадзёра ўзялася за працу.

Характэрнай асаблівасьцю становішча рабфаку БДУ ў першыя гады яго існаваньня было: адсутнасьць абсталяваньня, лябараторыі для заняткаў, вучэбных падсобнікаў, належнага кадру настаўнікаў, апалу, асьвятленьня і разам з тым матар'яльная незабясьпечанасьць студэнцтва. Гэтыя пытаньні ў першы час і былі асяродкам увагі ячэйкі КП(б)Б рабфаку.

З палепшаньнем агульна-гаспадарчага становішча краіны, палепшылася і становішча рабфаку. Больш удзяляецца ўвагі шуканьню новых форм працы ва ўмовах навучальнай установы. Побач з матар'яльнымі пытаньнямі, ячэйка рашуча змагалася з рознымі скрыўленьнямі лініі партыі і пранікненьнем на Рабфак варожых элемэнтаў. Гэта праца праводзілася сыстэматычна і штодзённа. У 1921 годзе пры чыстцы партыі выключана 5 чалавек. З дыскусіі 1923 году рабфакаўская ячэйка вышла манаалітнай, здаровай, згуртаванай. У 1924 годзе, пры чыстцы ВУЗаўскіх ячэек, рабфакаўская ячэйка з ліку 137 сяброў ячэйкі выключыла 16. Ячэйка пільна сачыла за клясавай чыстатой прынятых на рабфак, вяла сыстэматычную барацьбу з пранікненьнем на рабфак чужых нам элемэнтаў (у 1923 г. пры чыстцы ВУЗаў з рабфаку выключана 32 чал.).

Партыйна-выхаваўчая праца зводзілася в працы цэлага шэрагу марксыцкіх гурткоў, гурткоў па вывучэньню гісторыі партыі.

На сёньняшні дзень ячэйка КП(б)Б рабфаку налічвае 171 чалавек, што складае 44 проц. усяго складу рабфаку.

Пранікненьне на рабфак чужых нам элемэнтаў, барацьба з пранікненьнем варожай нам ідэалёгіі (сялянскія настроі ў часткі студэнтаў першых курсаў), адарванасьць ад непасрэднага ўдзелу ў працэсе вытворчасьці— усё гэта змушае ячэйку быць асабліва пільнай і уважлівай. І ячэйка спраўляецца з гэтай працай.

Гурткамі па партвыхаваньню ахоплена 213 чалавек, з якіх: сяброў і кандыдатаў—149 і беспартыйных—64 чал.

Ва ўсёй працы рабфаку адчуваецца калектыўнае кіраўніцтва партыйнай ячэйкі.

Побач з унутрырабфакаўскай працай, праводзіцца праца і за сьценамі рабфаку. У часе зімовых вакацый рабфакаўцы зрабілі 397 дакладаў на розныя тэмы, правялі сходаў беднаты і перавыбарчых сходаў с-с. у 553 насел. пунктах, прынялі ўдзел у правядзеньні кампаніі па самаабкладаньню. Шмат таварышоў высунута для працы ў розныя рабочыя арганізацыі Менску. Цяпер перад намі задача: яшчэ больш увагі выхаваньню рабфакаўцаў у марксыцка-ленінскім духу; паглыбіць інтэрнацыянальнае выхаваньне студэнцтва; яшчэ больш разгарнуць самакрытыку і выявіць усе недахопы ў жыцьця рабфаку; рашучая барацьба супроць праяўленьня ў нашы шэрагі элемэнтаў правага ўхілу.

Бюро ячэйкі КП(б)Б рабфаку БДУ.

Да новых перамог!

10 год існаваньня рабфакаў—гэта 10 год будаўніцтва і барацьбы за пралетарызацыю вышэйшай школы, 10 год упартай працы па падрыхтоўцы новых кадраў спэцыялістаў. У гэтых адносінах Беларусь мае вялікія посьпехі. Да Кастрычнікавай рэвалюцыі мы ня мелі ніводнай вышэйшай навучальнай установы. Толькі калі нарадзілася Савецкая Беларусь, і на яе палёх заціхлі апошнія стрэлы, мы пачалі закладваць фундамант беларускай вышэйшай школы.

У гэты час з розных куткоў Беларусі пацягнулася вучыцца ў Менск і іншыя гарады рабоча-сялянская моладзь.

У сучасны момант у БССР мы маем 4 ВНУ, 30 тэхнікумаў, 3 дзенных і шэраг вячэрніх рабфакаў, дзе навучаецца звыш 12000 студэнтаў, з гэтага ліку—4595 у вышэйшай школе. Штогод палепшаецца сацыяльны склад студэнцтва, палепшаецца і матар'яльнае становішча. 24 проц.—рабочых, 44 проц.—сялян; 64 проц.—беларусаў, 27 проц.—яўрэяў—гэтакі сацыяльны і нацыянальны склад беларускага студэнцтва; 37 проц.—складаюць жанчыны, 5784 студэнты атрымліваюць дзяржаўную стыпэндыю, якая для ВНУ у гэтым годзе ўзрасла да 30 руб.; 6182 студэнты абслугоўваюцца інтэрнатамі.

Беларуская С-Г. Акадэмія і унівэрсытэт далі ўжо за час свайго існаваньня нашай краіне звыш 2000 спэцыялістых-аграномаў, эканамістых, настаўнікаў і інш., якія з посьпехам працуюць па раёнах БССР. Каля тысячы спэцыялістых штогод выпускаюць і нашы тэхнікумы.

Галоўныя пастаўшчыкі пралетарскага студэнцтва—нашы рабфакі—таксама ўжо выпусьцілі са сваіх муроў больш 2000 студэнтаў, якіх накіравалі заваёўваць вышэйшую школу.

Сярод беларускага студэнцтва ёсьць значны лік і сыноў Заходняй Беларусі, якія штогод праз палі і лясы прыходзяць да нас атрымліваць вышэйшую асьвету. Гэта кажа за тое, што Унівэрсытэт, Акадэмія прыцягваюць да сябе ўвагу і працоўных Заходняй Беларусі.

Зараз перад намі стаіць задача далейшай пралетарызацыі вышэйшай школы, бо шмат варожага элементу яшчэ да гэтага часу прапаўвае ў ВНУ. Разам з гэтым не павінна суцішацца ўпартая барацьба за высокакваліфікаваных спэцыялістаў, якія сапраўды стаялі-б на ўзроўні найноўшых дасягненьняў навукі і тэхнікі.

Гэта магчыма толькі пры грунтоўнай зьмене сыстэмы працы, пры ўвядзеньні вытворчага навучаньня, пры іншых навучальных плянах і праграмах. Гэта чарговая задача, якая пастаўлена партыяй і урадам перад вышэйшай школай, у нас пакуль што недастаткова вырашаецца і недастаткова мы змагаемся за рашучае і хуткае яе выкананьне. Мы павінны дасягнуць таго, каб трэцяя частка бытнасьці студэнта ў навучальнай установе ішла на сувязь з вытворчасьцю (завод, аграномічны вучастак, школа і г. д.), на азнаямленьне з яе працай. Гэта найлепшы шлях да падрыхтоўкі неабходных для нашага культурнага і гаспадарчага будаўніцтва спэцыялістаў.

Наша задача—высунуць на суд савецкай грамадзкасьці, пад агонь самакрытыкі ўсю працу нашых навучальных установ, азнаёміць шырокія рабочыя гушчы са справай падрыхтоўкі чырвоных спэцыялістых, жыцьцём і бытам пралетарскага студэнцтва.

У дзень пралетарскага студэнцтва наш лёзунг—за рацыяналізацыю вучэбнага жыцьця, за палепшаньне справы падрыхтоўкі чырвоных пралетарскіх камандзіраў на гаспадарчым і культурным фронце.

Т. Львовіч.

Алеся Хвойнік.

(Прысьвячаецца рабфакаўкам).

Я прыпамінаю, якой была яна тры гады таму назад.

Стройная, загарэлая, яна першы раз у горадзе.

З вёскі прывязла яна ня толькі вясковы загар, але і вясковыя думкі батрачкі. Гулкімі хвалямі калыхаліся сьмех і гомап у калідоры рабфаку. У яе постаці было столькі агня і ахвоты да новага, яшчэ незнаёмага ёй жыцьця. Яна ўся была ў сучасным і гэта сучаснае было такім прынадным, прыгожым.

Праз дзень пачаліся прыёмныя іспыты.

Яна зусім забылася пра далёкую вёску, пра гаспадара, у якога працавала, і нават старэнькая маці, якая з болем ва сэрцы пускала дачку ў незнаёмы горад і тая рэдка прыходзіла цяпер у памяць.

* * *

Прыём. Залікі па палітграмаце. Я стаю побач з гэтай, амаль незнаёмай мне дзяўчынай. Надыходзе наша чарга.

— Садайцеі!—прыветна кажа выкладчык.

— Як ваша прозьвішча?

— Алеся Хвойнік,—адказвае мая суседка.

— Так, добра. А скажэце, тав. Хвойнік, у вашым сельсавеце ёсьць калгасы? А скажэце, што такое мэліарацыя? Як выбіраюцца саветы?

Адказы Алесі здавальняюць настаўніка.

— Ну, а скажэце, тав. Хвойнік, вы вось сказалі— «сацыялізм», як вы ўяўляеце сабе сацыялізм? Што гэта такое?

Алеся думае.

— Сацыялізм! Гэта жыцьцё. Жыцьцё лепшае ад усякага іншага... Я адчуваю ўсё, растлумачыць вось не магу...

* * *

З таго часу прайшло тры гады, бурных, напружаных. Шмат было перамен у жыцьці, шмат зьмянілася і Алеся. Камсамольская сям'я, грамадзкая праца, вучоба—усё гэта буйным віхрам захапіла Алесю.

Цяпер я сяджу на агульным сходзе, слухаю гарачыя словы Алесі.

— Добры ты даклад падрыхтавала, —не магу ўстрымацца я, каб не сказаць дарогай Алесі.

Мы ідзём па вуліцы. У памяці Алесі паўстае мінулае: прыём, залікі, першыя дні на рабфаку,

Моцны вецер ахапкамі кідае сьнег у твар, нібы ён хоча засыпаць прамяністыя думкі Алесі. Яна мацней сьціскае маю руку. **Уладзімер Данілаў.**

РАБФАК БДУ ЗА ГАДЫ СВАЙГО ІСНАВАНЬНЯ.

Праца па арганізацыі рабочага факультэту ў Менску пачалася пасьля канчатковага зьнішчэньня белапольскае акупацыі ў восені 1920 году і вялася адначасова з арганізацыйнай працай па адчыненьню Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту. У месяцы чэрвені 1921 г. рабфак быў адчынен у складзе 160 асоб. Пасьля кароткага вучэбнага пэрыяду ў паўтара месяца і перапынку на летні адпачынак быў праведзен другі прыём студэнтаў у колькасьці 125 асоб. У месяцы лістападзе факультэт быў перакансруяраваны на падставе новага палажэньня аб рабочых факультэтах РСФСР; асаблівасьцю гэтага палажэньня было тое, што студэнты былі запрошаны да шырокага ўдзелу як у гаспадарчай, так і вучэбнай працы факультэту; утварыліся студэнцкія арганізацыі.

З восені 1922 г. настаўніцкі склад быў папоўнен прафэсарамі БДУ, што значна палепшыла і ажывіла якасьць выкладаньня.

У чэрвені 1923 г. быў першы выпуск рабфаку ў колькасьці 40 асоб.

Да месяца лютага 1924 г. рабфак быў у непасрэдным падпарадкаваньні аддзелу рабфакаў РСФСР; жыў па статуту рабфакаў РСФСР; ад аддзелу рабфакаў ішло ўсё кіраваньне рабфакам, утрыманьне настаўнікаў і студэнтаў.

З месяца лютага 1924 г. рабфак быў перададзен у залежнасьць ад Галоўнае Управы Прафэсыянальнае Асьветы Беларусі; ён уваходзіць у склад Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту, як адзін з факультэтаў апошняга; у вучэбным, адміністрацыйным і фінансавым становішчы непасрэдна падпарадкаван праўленьню ўнівэрсытэту.

Матар'яльнае становішча рабфаку ў першыя гады яго існаваньня было цяжкае. Пасьля белапалякаў у Менску засталіся школьныя будынкі без усялякага абсталяваньня; рабфак сіламі настаўнікаў і студэнтаў зьбіраў элемэнтарнае вучэбнае абсталяваньне. Знаходзячы ўсюды падтрыманьне з боку мясцовых партыйных, савецкіх і грамадзкіх арганізацый, рабфак паступова палепшаў сваё становішча.

У 1924-25 г. пачынаецца другі пэрыяд жыцьця рабфаку, яго росту і замацаваньня адпаведна эканамічнаму і палітычнаму росту савецкай рэспублікі. Першая зьмена ў жыцьці рабфаку—у сувязі з пераходам пад кіраўніцтва Народнага Камісарыяту Асьветы Беларусі—увядзеньне сталага бюджэту; другая—правядзеньне беларусізацыі. Цьвёрды, штогод узрастаючы бюджэт даў магчымасьць пачаць належнае абсталяваньне габінэтаў рабфаку, што ў сваю чаргу дазволіла з пачатку 1925 г. перабудаваць усю сыстэму выкладаньня па дальтон-пляну. Цьвёрды ўзяты курс беларусізацыі выкладаньня к 1927-1928 вучэбнаму году разгарнуўся на 100 пр. і даў магчымасьць накіраваць у беларускія вышэйшыя навучальныя ўстановы належным чынам падрыхтаваныя кадры вышаўшага з асяродку мясцовага пралетарыяту і сялянства студэнцтва. За гады гаспадарчага росту рабфак меў магчымасьць капітальна адрамантаваць свае будынкі, абсталяваць належным чынам лябараторыі і габінэты; палепшыць матар'яльнае становішча студэнцтва, рацыяналізаваць працоўны дзень студэнцтва з такім разьлікам, каб была максымальная прадукцыйнасьць у працы.

Згодна высунутаму партыяй прынцыпу каранізацыі мясцовых установ, рабфак паступова запаўняецца студэнтамі з прадстаўнікоў насельніцтва Беларусі, адчыняе яўрэйскае аддзяленьне з выкладаньнем на яўрэйскай мове, узмацняе настаўніцкі склад новымі сіламі з тых таварышоў, якія скончылі пасьля рэвалюцыі вышэйшыя навучальныя ўстановы Масквы і Беларусі і зьяўляюцца ўраджэнцамі Беларусі.

Кіруючай арганізацыяй па ўсіх галінах працы на рабфаку зьяўляецца прэзыдыум у складзе дэкана, загадчыка вучэбнае часьці і прадстаўніка ад студэнцтва. Усю сваю працу прэзыдыум вядзе ў цеснай сувязі са студэнцкімі арганізацыямі.

Адной з галоўных задач прэзыдыуму быў падбор кваліфікаванага складу настаўнікаў наогул і кваліфікаваных партыйцаў дзеля выкладаньня грамадзкіх дысцыплін. Пры адчыненьні рабфаку працавала 26 настаўнікаў, у бягучым годзе працуе 56. З іх з вышэйшай асьветай 67 проц., з незакончанай вышэйшай і спэцыяльнай 33 проц., са стажам звыш 10 гадоў 43 проц.

Агульны лік студэнцтва за апошнія гады перавышае 400.

Рабфак зьяўляецца школай выхаваньня сталых ленінцаў; значная частка моладзі, паступіўшай на рабфак беспартыйнымі, у выніках адпаведнага выхаваньня пераходзіць у камсамол і партыю.

Вышэй было адзначана, што пры адчыненьні рабфаку вучэбная праца ішла ў вельмі цяжкіх умовах. Старанасьцю студэнтаў першага прыёму, якія вышукалі сродкі, быў заснаваны фізычны габінэт; з 1923-24 вучэбнага году пачалі арганізоўвацца і іншыя габінэты. Буйны рост вучэбна-падсобных установ пачынаецца з 1925-26 году. У сучасны момант габінэты і лябараторыі забясьпечаны ўсім неабходным на 75—80 проц., агульная каштоўнасьць іх вучэбнага абсталяваньня разам з бібліятэкай ня менш 30.000 р.

Значна палепшыліся ўмовы працы па дальтон-пляну пасьля пераводу рабфаку на 4-хгадовы курс навучаньня.

За сем з паловай год свайго існаваньня рабфак выпусьціў 570 студэнтаў у вышэйшыя навучальныя ўстановы; значная іх частка, з індустрыяльных рабочых, выехала за межы Беларусі, імкнучыся ў індустрыяльныя ВНУ.

З 1927-28 навучальнага году было адчынена яўрэйскае аддзяленьне з выкладаньнем на яўрэйскай мове; у сучасны момант яно налічвае два курсы.

Мэты, якія былі пастаўлены перад рабфакам БДУ пры яго заснаваньні, выконваюцца—ён зьяўляецца праваднікам пралетарыяту і беднейшага сялянства ў ВНУ. З боку акадэмічнага рабфакаўцы як у нашых ВНУ, так і цэнтральных зьяўляюцца лепшымі студэнтамі з боку грамадзкай працы—гэта арганізуючыя кадры.

М. Шкляеў.

КНІГІ ШКОЛЬНАЙ БІБЛІЯТЭКІ.

[illegible]

дзіцяці зацікаўленасьць да сваёй хатняй жывёлы; гэта відаць з дзіцячых водгукаў на гэту кніжку.

«Першы дзень у дзіцячым садзе» дае вясковым дзецям паняцьце аб дзіцячых садох і аб тым, чым у іх дзеці заняты. Таксама кніжка гэта зразумела па свайму зьместу дзецям малодшага ўзросту.

А вось кніжка «Казюлечка». Тутака прыгожа апавядаецца нараджэньне і жыцьцё казюлечкі да зімовага сну; кніжачка гэта таксама надыходзіць для дзяцей першай групы і наперабой чытаецца імі.

Далей ідуць народныя казкі ў мастацкай апрацоўцы нашага пісьменьніка Якуба Коласа, гэта беларуская казка „Воўк дурань“ і казкі—«Два марозы» і «Леў і воўк». Чытаюцца яны дзецьмі лёгка і выклікаюць сваім цікавым зьместам ахвоту да пазашкольнага чытаньня.

А вось і „Бусел цыбаты“. Гэта маленькая, поўная малюнкаў кніжачка, але бескаляровая па свайму зьместу; яна не выклікае ні цікавасьці ні дзіцячай радасьці. Ня варта было-б яе перакладаць з украінскае мовы. Можа яна прыстасавана для дзяцей дашкольнага ўзросту, як цацка, і толькі выпадкова папала ў школу.

Другая група кніжак—гэта кніжкі для дзяцей сярэдняга ўзросту.

Большасьць гэтых кніжак складаецца з апавяданьняў з жыцьця дзяцей, меншасьць—з апавяданьняў пра жывёл.

З ліку гэтых кніжак трэба адзначыць дзіцячы зборнік «У нас і ў іх», зьмешчаныя ў ім чатыры маленькія артыкулы складзены так жвава, што „Маленькая Зося“ і «Ганс-Карапуз» як жывыя паўстаюць перад вачыма чытачоў і выклікаюць у дзяцей нахвалу маленькім героям. Два другія апавяданьні ў гэтым зборніку—гэта апавяданьне аб здарэньні з «Дзяўчынкай з запалкамі»—выклікае ў дзяцей абуранасьць на сытых паноў і помсту, у той час, як «Дваццацідзевяты» прыводзіць чытачоў у захапленьне, і дзеці вядуць расказ аб таварыскім учынку дзіцячага калектыву.

Другі такі зборнік—«1-е мая Гэльмі» таксама складзены ўдала, але нагадвае сабою папярэдні зборнік, толькі з некалькі іншымі варыянтамі ў зьмесьце яго артыкулаў.

Трэці зборнік пад назвай «Няўдалы яздок» дае дзецям тры занятныя артыкулы пра розныя здарэньні з дзецьмі ў іх жыцьці паміж жывёламі.

А вось яшчэ дзьве кніжкі: у першай—Л. Андрэева—два апавяданьні: „Патруська на дачы“ і „Сьмерць [illegible]

Асобнае месца сярод кніжак для дзяцей сярэдняга ўзросту займаюць кніжкі выдавецтва «Чырвонай Зьмены». Тутака ёсьць пераклады з твораў выдатнага расейскага пісьменьніка Маміна Сібірака, яго апавяданьні—„Кармілец“ і „Зімоўка на Студзёнай“, ёсьць цікавае апавяданьне В. Красношчокава „Якубка цыганёнак“, якое чытаецца дзецьмі з захапленьнем і зарысоўвае перад імі малюнкі подлай яшчэ ня зжытай нацыянальнай варожасьці, якая захавалася да нашых часоў паміж тупымі і сытымі людзьмі, як «прыбраная паня з белай» павязкай на лбу, абурыўшая на маленькага скрыпача сваіх дзяцей, а апошнія напусьцілі злоснага сабаку на Якубку, зарабляўшага на сваю галодную сям'ю.

Трэці аддзел кніжак для дзяцей старшага ўзросту больш за папярэднія. Ён у сваю чаргу падзяляецца на аддзел бэлетрыстыкі, бібліатэчку юнага піанэра і сельска-гаспадарчую бібліятэчку.

Аддзел бэлетрыстыкі складаецца з твораў Якуба Коласа (Тараса Гушчы) [illegible]

[illegible] насьць быць карысным у жыцьці сваёй сям'і і акаляючай і дзіцячай грамады.

«Сялянская бібліатэка» зьяўляецца неабходнай у бібліатэцы школы, як дадатак да таго навучальнага курсу, які праходзіцца ў вясковых школах, і ў той-жа час зьяўляецца бібліятэчкай для сялянскай сям'і, у якую яна пападае праз вучняў.

Даючы гэты маленькі водгук на кніжкі дзіцячай бібліятэкі, трэба адзначыць, што як Дзяржаўнае выдавецтва, так і выдавецтва «Чырвонай Зьмены» ужо зрабілі значную працу ў напрамку стварэньня дзіцячай літаратуры і далі школьным бібліятэкам кніжкі з яскравымі, праўдзівымі і прыгожымі апавяданьнямі, узятымі з рэальнага жыцьця.

На жаль, сярод гэтых кніжак мала яшчэ такіх, якія дапамагалі-б настаўніцтву ў інтэрнацыянальным выхаваньні сярод школьнікаў і замацаваньні ідэі калектывізму, а таксама марксыцкага сьветапогляду.

П. Ш.

Самахвалавіцкі р.

Зьнішчым няпісьменнасьць!

Школа ў вёсцы—галоўны культурны асяродак.

Справе ліквідацыі няпісьменнасьці зараз аддаецца найвялікшая ўвага. Мы маем вялікую сетку пунктаў ліквідацыі няпісьменнасьці як у гарадох, так і на вёсках.

Які далейшы шлях скончыўшага лікпункт? Мы скажам—самаадукацыя. Але-ж на жаль, процантаў 30-40 скончыўшых лікпункт становіцца з цягам часу зноў няпісьменнымі. Большасьцю, ці выключна, гэты процант адносіцца да часткі жанчын, прапушчаных праз лікпункт, якія больш закабалены ў сваёй гаспадарцы, сям'і. Пераважна так бывае ў тых вёсках, дзе няма хат-чытальняў, дзе, значыць, адсутнічае такі культурны асяродак, які гуртаваў-бы навакол сябе ўсю пісьменную і няпісьменную працоўную масу вёскі, дзе праз гурткі і кніжку кожны скончыўшы лікпункт мог-бы далей паглыбляць і пашыраць набытыя веды.

У горадзе інакш, у горадзе раз запалены агеньчык асьветы ўсё мацней, мацней і мацней будзе разгарацца, бо тут спрыяючыя ўмовы, спрыяючая глеба: клюбы, бібліатэкі, школы малапісьменных, школы дарослых, вячэрнія рабфакі і г. д.

А як-жа ў тых вёсках, дзе няма хат-чытальняў? Дзе апрача школы няма аніякай культурнай установы? Там школа павінна быць культурным асяродкам. Пры школе павінна шырока разгарнуцца праца на ўцягненьне вясковага актыву (асабліва скончыўшых лікпункт) у працу гурткоў: самаадукацыйнага, сельска-гаспадарчага, антырэлігійнага, драматычнага, селькораўскага (выданьне насьценнай газэты) і інш. Школа павінна быць сьветачом культуры. Іншая справа, калі такая грамадзкая праца часам будзе не пад сілу аднаму настаўніку. Але-ж па сіле і магчымасьці гэту працу можна выконваць хоць часткова. Дрэнна толькі, што нашы вясковыя школы маюць вельмі бедную бібліатэку, якая ня можа абслужыць нават і самай школы. Але тут на ўспамогу павінны прысьці шэфарганізацыі, ячэйкі «Прэч няпісьменнасьць».

Толькі ў такім разе праца зьнішчэньня няпісьменнасьці будзе плацтворнай і дасьць карысныя вынікі.

Ліквідатар.

Патрэбна дапамога.

(Шклоўскі р., Магілёўшчына.)

Культурны паход і месячнік «За грамату» ўзварушыў сялянскую масу, а таксама культурных працаўнікоў Шклоўскага раёну. За гэты тэрмін сетка лікпунктаў і ячэек «П. Н.» пашырылася як ніколі.

У сучасны момант па раёну працуе 47 лікпунктаў, з якіх 37 пры школах соцвыху, а рэшта—асобна. Ёсьць тры школы малапісьменных.

Навучаецца ў лікпунктах і школах малапісьменных 1564 чалав. мужчын і жанчын. Апрача гэтага, вядзецца індывідуальнае зьнішчэньне няпісьменнасьці.

Лікпункт забясьпечаны поўнасьцю падручнікамі і сшыткамі, алоўкамі і іншымі прыладамі.

Працу гэту вядзе ў большасьці вясковае настаўніцтва, папалову ў парадку грамадзкай працы, а астатнія лікпункты забясьпечаны асобнымі працаўнікамі за плату.

Ліквідатары ненастаўнікі прымацаваны да апорных школ, дзе разьбіраецца пытаньне і мэтады заняткаў з дарослымі. Ёсьць таксама і апорны лікпункт, але мэтадычнае працы ён не разгарнуў, таму, што праца гэта новая.

Надта кепска, што акруговы інспэктарыят палітасьветы абяцаў кожнаму ліквідатару плаціць адзін рубель за вучня і паўтара за выпускнога, не прадугледзіўшы таго каштарысу, які патрэбен будзе на гэту справу. Настаўніцтва напалову ўзялося ліквідаваць няпісьменнасьць бясплатна, але ўсё роўна грошы, вызначаных па каштарысу, ня хопіць. Прыдзецца здабываць іх ад грамадзкіх арганізацый.

Раённае таварыства «П. Н.» крыху дапамагае, але патрэбна дапамога кааперацыі, камітэту ўзаемадапамогі і райвыканкому. Тады мы зможам выйсьці з цяжкага становішча не скарачаючы сеткі лікпунктаў.

Г. Шумілаў.

Супольнымі сіламі.

(Полацкая акруга).

На Полаччыне, пры садзейнічаньні партыйных, настаўніцкіх, камсамольскіх і грамадзкіх арганізацый, ліквідацыя няпісьменнасьці разгарнулася шырока.

Па **Полацкім раёне** налічваецца 94 лікпункты, 10 школ для малапісьменных, з лікам 2090 дарослых вучняў. **Уладычанская ячэйка «Прэч няпісьменнасьць»** налічвае 25 членаў, з гэтага ліку 15 актыўных таварышоў. Пры ячэйцы ёсьць розныя камісіі. Арганізавана 8 лікпунктаў, дзе вучыцца 171 чал. Уцягнута 20 батракоў. Адчынен чырвоны куток, арганізаваны сельска-гаспадарчы гурток, які налічвае 20 членаў. Кіруе гуртком селянін-перадавік. Кожны месяц гурток наведвае аграном і ладзіць лекцыі па сельска-гаспадарчых пытаньнях. Пры ячэйцы ёсьць культурная дзялянка ў 100 дзесяцін зямлі. Арганізавана камісія па распаўсюджваньню газэт і кніг сярод сялянства. Пры кожным лікпункце выдаюцца кніжкі для чытаньня. Наогул гэта ячэйка лічыцца адной з лепшых на Полаччыне.

У **Ветрынскім раёне** працуе 112 пунктаў па ліквідацыі няпісьменнасьці; 5 школ для малапісьменных, якія налічваюць больш 1870 няпісьменных. Пры Рагачэўскім лікпункце адчынен чырвоны куток, дзе настаўніца Сівалобава праводзіць чыткі газэт і кніжак.

Па **Расонскім раёне** працуе 85 лікпунктаў, 5 школ малапісьменных, дзе вучыцца 1240 няпісьменных. Па **Асьвейскім раёне** налічваецца 44 лікпункты, **Валынецкім** — 44, **Вушацкім**—56, **Дрысенскім**—45 і па **Лепельскім** — 40 лікпунктаў, якія ядналюць каля 6013 сялян і сялянак.

Па акрузе лічыцца 153 ячэйкі «Прэч Няпісьменнасьць». Па гораду існуе 13 ячэек «ПН». Працуе 25 лікпунктаў, дзе займаецца 700 чал. рабочых і служачых. **Студэнты Полацкага пэдтэхнікуму ліквідуюць няпісьменнасьць сярод будаўнікоў гораду на ўсе 100 проц.**

Усяго па акрузе адчынена 633 лікпункты, дзе вучыцца каля 11.836 чалавек.

Сьпір. Міхальцоў.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ ЎРАДУ БССР.

Пастанова

Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае ССР

аб назначэньні тав. Масальскага І. Я. Народным Камісарам Сацыяльнага Забясьпечаньня БССР.

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае ССР пастанаўляе:

Назначыць тав. Масальскага, Ігната Якубвіча, Народным Камісарам Сацыяльнага Забясьпечаньня Беларускай ССР.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Чарвякоў.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Хацкевіч.

2-га сакавіка 1929 г.
г. Менск.

Постановление

Президиума Центрального Исполнительного Комитета Белорусской ССР

о назначении тов. Масальского И. Я. Народным Комиссаром Социального Обеспечения БССР.

Президиум Центрального Исполнительного Комитета Белорусской ССР постановляет:

Назначить тов. Масальского, Игнатия Яковлевича, Народным Комиссаром Социального Обеспечения Белорусской ССР.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР А. Червяков.

Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР А. Хацкевич.

2-го марта 1929 г.
г. Минск.

ЧЫРВОНАЯ ВАРТА.

Агляд чырвонае казармы ідзе пасьпяхова.

(Ад нашага гомельскага карэспандэнта).

Працоўныя Гомельшчыны актыўна ўдзельнічаюць у палепшаньні становішча чырвоных казармаў.

Рабочыя заводу «Красный Химик», пабываўшы ў сваёй падшэфнай казарме і выкрыўшы шэраг недахопаў у казарменным быту, адлічылі ў карысьць казармы чацьвертую частку дзённага заработку і правялі лётарэю.

Рабочыя бойні адпрацавалі ў карысьць казармы 2 лішнія гадзіны, на гэтыя сродкі былі закуплены крэслы, вілкі і інш. рэчы. Рабочыя гарбарні сабралі 77 рублёў на закупку партрэтаў для ленінскага кутка і інш. рэчы.

Камсамольцы фабрыкі «Труд» паправілі для чырвонаармейцаў некалькі дзесяткаў пар абутку. Рабочыя гэтай-жа фабрыкі адпрацавалі лішнюю гадзіну і набылі для казармаў шмат неабходных рэчаў.

Школы таксама адгукнуліся на ўдзел у аглядзе. У шмат якіх школах наладжваюцца платныя вечары для аказаньня матэр'яльнае дапамогі казарме.

Разгортваецца праца мэдперсаналу. У некаторых часьцях заведзены невялічкія аптэчкі, праводзіцца праца, каб чырвонаармейцы прызвычаіліся карыстацца зубной шчоткай і мылам.

Побач з гэтым маюцца некаторыя ляпсусы. Няма сярод начскладу належнае зацікаўленасьці. Шырокія чырвонаармейскія масы да гэтае пары ня ведаюць, адкуль узяты сродкі на абсталяваньне і дабрабыт казармы.

За год зроблена шмат.

(Асіпавіцкі раён, Бабруйшчына).

Год таму назад становішча нашай раённай арганізацыі ТДА-Авіяхіму было такое, што нельга было наогул гаварыць аб «становішчы». На паперы лічылася 18 ячэяк, лік членаў у гэтых «папяровых» ячэйках быў невядомы, білетаў сяброўскіх амаль што ніхто ня меў. Былі ячэйкі без бюро, былі бюро без ячэяк, былі і такія, сьляды якіх і адшукаць было нельга. Па просту—іх ня было... Райсавет працы ня вёў, раскідаўся. Для наладжаньня працы ў арганізацыі Райкомам КПБ былі вылучана два таварышы, якія з 15 сакавіка распачалі сякую-такую працу.

У чэрвені адбылася раённая канфэрэнцыя, якая абрала новы Райсавет. Пачалася планавая праца.

Ад таго часу, як пачалі ў нас „варушыцца“, няма шчэ і году. Але аб становішчы арганізацыі ўжо можна мець думку. Частку «папяровых» ячэяк зьнішчылі, частку зьлілі з некалькіх у адну, шмат створана новых. І ёсьць цяпер 27 ячэяк і 1300 афармленых членаў. Усе маюць сяброўскія [illegible]

вучобу ячэйка м-ка Ясень. За сродкі ячэяк набыта 4 дробна-калібэрныя стрэльбы, за сродкі райсавету 1, закупаюцца і за сродкі прафсаюзаў. Усяго ў раёне цяпер 20 шт. стрэльбаў.

З боку парт'ячэяк і ячэяк КСМ на мясцох наглядаецца недастатковая ўвага да працы ТДА-Авіяхіму (станцыя Асіпавічы, Вязье, Уборак, Карытнае, Смык-Слабада), дзякуючы чаму тут праца ідзе слабым тэмпам, дырэктывы райсавету выконваюцца са спазьненьнем, альбо і зусім пакідаюцца без увагі. А ячэйкі КПБ і КСМ не пракантралявалі працы партыйцаў і камсамольцаў, замацаваных за ТДА-Авіяхімаўскай працы. Вось на гэты бок прыдзецца шмат увагі зьвярнуць і райкому КПБ.

Шмат на працы адбіваецца і спазьненьне кіруючых дырэктыў з Акрсавету і ЦС. Спазьніліся праграмы гурткоў вайсковых ведаў, а падручнікі і дасюль не апрацаваны, хоць гэта і абяцаецца ў праграмах. «Памятка актывісту ТДА-Авіяхім у перавыбарах сельсавету» атрымана ў самым [illegible]

Вайсковую працу трэба ўзмацніць.

(Растоўскі сельсавет, Аршаншчына).

[illegible] веце знаходзіцца ў заняпадзе. Пры сельсавеце існуе ячэйка ТДА-Авіяхіму, якая налічвае ў сваіх шэрагах каля 30 чал., але праца ў ёй нікуды ня варта. Вось ужо некалькі месяцаў ячэйка зусім не працуе. Бюро таксама зусім не працуе.

Некалькі часу назад сельсавет ставіў справаздачу бюро і кіраўніка ячэйкі, але чамусьці яны зусім не [illegible] дахопам у працы зьяўляецца і тое, што няма належнай вайсковай літаратуры, а сельсавет аб гэтым не клапоціцца.

Наш сельсавет—самы далёкі, з таму райсавету трэба ўзмацніць кіраўніцтва над нашай ячэйкай, каб яна існавала ня толькі на паперы.

Мак—скі.

Жартуюць з ваенізацыяй.

Яшчэ ў кастрычніку месяцы 1928 году пры Асінаўскай ячэйцы ЛКСМБ (Расьнянскага раёну) арганізаваўся вайсковы гурток, пасьля чаго райком камсамолу прыслаў вінтоўку і процігаз, але працы ў гуртку і да гэтага часу зусім няма. Месяцы чатыры гэтыя рэчы ляжалі ў сакратара ячэйкі, які даваў камсамольцам процігаз, каб палохаць малых на вуліцы, а аб працы гуртка і не падумаў, ня гледзячы на тое, што ён зьяўляецца дэмабілізаваным чырвонаармейцам, і мог-бы добра наладзіць працу. У дадатак да гэтага ёсьць хлопцы, якія прайшлі дапрызыўную падрыхтоўку, і таксама маглі-б дапамагчы ў працы. Грунт для працы ёсьць, патрэбна толькі ініцыятыва камсамольскай ячэйкі, якой да гэтага часу няма. Сакратару ячэйкі мабыць ужо надакучыла трымаць вінтоўку і процігаз і ён перадаў іх другому, у якога яны таксама будуць ляжаць. А толку з гэтага мала. Пара кінуць жарты. Трэба падумаць і аб рабоце.

С. Васковы.

ХРОНІКА.

АДЗНАЧЭНЬНЕ 10-ГОДЗЬДЗЯ РАБФАКАЎ.

Сёньня, а 10-й гадзіне раніцы, на рагу Ленінскай і Універсытэцкай вуліц зьбіраюцца ўсе студэнты рабфаку і БДУ для арганізацыі дэманстрацыі з нагоды сьвяткаваньня 10-годзьдзя рабфакаў. Дэманстранты накіруюцца да дому ЦК КП(б)Б, дзе студэнтаў прывітае спэцыяльная дэлегацыя ў складзе т. т. Чарвякова, Рыжова і Самойлавай.

Сьвяткаваньні і дэманстрацыі будуць наладжаны ў Гомелі, Магілеве і Горках.

Сёньня, увечары, у памяшканьні Беларускага Дзяржаўнага тэатру адбудзецца ўрачыстае пасяджэньне, прысьвечанае студэнцкаму сьвяту. Пасьля ўрачыстай часткі будзе наладжаны спэктакль.

Менскі рабфак—рабфак імя т. Пакроўскага.

У сувязку з сьвяткаваньнем 10-цігодзьдзя рабфакаў пастаноўлена перайменаваць менскі рабфак у рабфак імя т. Пакроўскага. Горацкі рабфак мяркуецца перайменаваць у рабфак імя т. Галадзеда.

БЯСПРЫТУЛЬНЫЯ САДЫ.

Ёсьць ня толькі бяспрытульныя дзеці, але і сады, якіх ніхто не даглядае. Такія бяспрытульныя сады знаходзяцца пераважна па гарадох і мястэчках. На гэтых пунктах толькі ў адной Менскай акрузе знаходзіцца звыш 200 гэкт. плошчы садоў з якіх 40 проц. у карыстаньні камгасаў.

Сучаснае становішча гэтых садоў, асабліва камгаскіх, вельмі дрэннае: плошча іх амаль не павялічваецца кольскасьць з-за адсутнасьці належнага дагляду з кожным годам зьмяншаецца. Ураджаі таксама зьмяншаюцца колькасна і якасна. Наогул, гарадзкое і мястэчковае садоўніцтва, замест таго каб пашырацца, упрыгожваючы гарады і мястэчкі паступова ліквідуецца.

Ня гледзячы на вялікае значэньне для гарадоў і мястэчак садоўніцтва, з боку гарсаветаў і камгасаў да гэтага часу ня было зьвернута ніякае ўвагі. Зусім не прадугледжаны мерапрыёмствы па аднаўленьню існуючай і пашырэньню новай садовай плошчы; дрэнна вядзецца эксплёатацыя садоў; наогул, гарадзкое садоўніцтва застаецца як-бы бяспрытульным.

У сувязі з агульнай устаноўкай на падвышэньне ўраджайнасьці Менскі АВК павінен ужыць рашучыя захады да аздараўленьня гарадзкога і мястэчковага садоўніцтва.

Хроніка „Двухдыднёвіка ашчаднасьці“.

Агульны сход рабочых і служачых Аўтакіраўніцтва пры Менскім Акрвыканкоме, заслухаўшы даклад аб працы касы ашчаднасьці і «двухтыднёвіку ашчаднасьці», пастанавіў: усім стаць укладчыкамі касы ашчаднасьці і адлічыць на захаваньне ў касе ашчаднасьці ў выглядзе пачатковага ўзносу 15 проц. заработку за сакавік месяц.

Апрача таго, сход пастанавіў выклікаць рабочых кіраўніцтва мясцовага транспарту.

* *

Агульны сход рабочых друкарні Беларускай Акадэміі Навук, заслухаўшы даклад прадстаўніка Галоўнай Ашчаднай Касы аб „двухтыднёвіку ашчаднасьці“, пастанавіў:

1) Касы ашчаднасьці зьяўляюцца самым надзейным месцам, дзе захоўваюцца сродкі для палепшаньня становішча рабочых і служачых.

2) Усім рабочым друкарні ўступіць укладчыкамі касы ашчаднасьці і выклікаць на 100 проц. выпярэдніцтва калектыў друкарні «Зьвязда».

Супрацоўнікі Навукова-Дасьледчага Інстытуту імя Леніна, заслухаўшы даклад аб «двухтыднёвіку ашчаднасьці», пастанавілі: усім зрабіцца ўкладчыкамі кас ашчаднасьці.

* *

На агульным сходзе рабочых і служачых Цэнтральнага Дому Селяніна ўхвалена рэзалюцыя, згодна якой усе павінны стаць укладчыкамі кас ашчаднасьці.

Адначасова агульны сход абавязаў усіх супрацоўнікаў ЦД Селяніна весьці сталую растлумачальную працу па ашчаднай справе сярод сялян, якія прыяжджаюць у Цэнтральны Дом Селяніна.

* *

У сувязі з «двухтыднёвікам ашчаднасьці» Белдзяржкіно выпускае спэцыяльны мультыплікат, прысьвечаны папулярызацыі ідэй зьберажэньня. У сувязі з гэтым зроблены здымкі працы шэрагу кас ашчаднасьці.

Мультыплікат будзе дэманстравацца ва ўсіх кіно, пачынаючы з 3-га сакавіка г. г.

Рост калгасаў Меншчыны.

Прэзыдыум Менакрвыканкому зацьвердзіў вытворчы плян калгасаў на 1928-29 г.

Паводле пляну, плошча пад калгасамі сёлета будзе даведзена да 5200 гэкт. Мяркуецца арганізаваць сьвінаводзтва ў 13 калгасах, прамысловае птушніцтва—у 17 і гадоўлю племяннной жывёлы—у 16 калгасах. Будзе пабудавана: 4 маслабойных і сыраварных заводаў, 2 пладасушылкі і 1 крахмальны завод. На папаўненьне с.-гасп. інвэнтару будзе адпушчана 85500 р. крэдыту.

Прэзыдыум АВК даручыў распрацаваць пытаньне аб арганізацыі ў Халопеніцкім раёне калгасу з лёнаводным ухілам.

Як праходзіць зернеачышчэньне.

Водлуг вестак Наркамзему, да 15-га лютага па БССР усяго ачышчана 16,8 пр. заданьня, ці 1.100.000 пуд. насеньня. Па Менскай акрузе ачышчана звыш 200.000 пуд., ці 20,5 проц. заданьня.

Калі ўзяць паасобныя раёны Менскай акругі, дык будзем мець наступны малюнак: Астрашыцка-Гарадзецкі раён—25,6 проц., Барысаўскі—24 проц., Багомльскі—22 проц., Бярэзінскі—21 проц., Грэскі—25,5 проц., Заслаўскі—12,6 проц., Койданаўскі—29,1 проц., Капыльскі—7,6 проц., Лагойскі—15,3 проц., Пухавіцкі—19,7 проц., Плешчаніцкі—18,5 проц., Смалявіцкі—35,5 проц., Сьмілавіцкі—16,4 пр., Самахвалавіцкі—20 проц., Чэрвенскі—26,6 проц., Вузьдзенскі—4,3 проц., Халопеніцкі—24,6 проц. і Гарадзецкая мяжа—2,4 проц.

Усебеларуская нарада рабочай моладзі.

Ад 17-га да 23-га сакавіка ў Менску адбудзецца ўсебеларуская нарада рабочай моладзі. Будуць заслуханы даклады ЦСПСБ аб стане і пэрспэктывах кваліфікацыі рабочай моладзі, Наркампрацы і інш.

У нарадзе прыме ўдзел звыш 50 дэлегатаў ад усіх ЦП і прадпрыемстваў БССР.

340 тыс. рублёў на кантрактацыю.

Праўленьне Белсельбанку выдала 340 тыс. руб. на правядзеньне кантрактацыі насенных культур. Грошы гэтыя разьмеркаваны па акругах.

Нядзельны мэдычны унівэрсытэт.

У хуткім часе ў Менску арганізуецца нядзельны мэдычны універсытэт. Кожную нядзелю на ўсіх прадпрыемствах будуць чытацца лекцыі на мэдычныя тэмы.

Вызначана спэцыяльная камісія для вядзеньня падрыхтоўчай працы па арганізацыі універсытэту.

Рэзэрвовы фонд масла.

Белрабсэкцыя для забесьпячэньня патрэб ЦРК у масьле прызнала неабходным за час красавік—верасень 1929 г. утварыць рэзэрвовы фонд масла ў колькасьці 245 тон. Узьнята хадайніцтва праз Эканомнараду аб водпуску крэдытаў для арганізацыі гэтага рэзэрву.

Валынецкае с.-г. т-ва аддаецца пад суд.

Валынецкае с.-г. крэдытнае т-ва, Полацкай акругі, выкарыстоўвала сродкі т-ва на розныя апэрацыі, якія не маюць ніякага дачыненьня да сельскай гаспадаркі. Напрыклад, яно закупіла на 17.000 р. малаходкай пасуды, крэдытавала спажывецкае т-ва і г. д.

Ня лепш абстаяла справа са спагненьнем запазычанасьці. Насельніцтва пратэрмінавала т-ву 34000 руб., а само т-ва пратэрмінавала акрсельбанку 64000 руб. крэдыту.

Праўленьне Белсельбанку пастанавіла выключыць Валынецкага с.-г. крэдытнага т-ва з карэспандэнцкай сеткі, а само праўленьне—аддаць пад суд.

Шкодная канкурэнцыя на фронце загатовак.

Адным з самых ненармальных і недапушчальных момантаў у галіне загатоўкі сыравіны зьяўляюцца тавараабменныя апараты. Спажывецкая кааперацыя, у руках якой ёсьць цэлы шэраг дэфіцытных тавараў, вельмі [illegible]

і агентам Белдзяржгандлю і Скурсындыкату прышлося пакінуць кірмаш з пустымі рукамі.

Гэткія-ж зьявішчы назіраліся ў Чэрвені, абібываюцца ў Гомельскім раёне і Магілеве, асабліва ў Красна[illegible]

Тавараабменныя апараты вышэйшымі рэгулюючымі органамі забаронены, дазволена толькі выдача хлеба і прамтавараў здатчыкам лёну, і ясна, што калі тавараабменная сыстэма ідзе [illegible]

Арганізуем вытворчасьць казеіну.

Казеін—прадукт, які атрымліваецца з малака,—ужываецца ў папяровай, фанэрнай і тэкстыльнай прамысловасьці. З казеіну вырабляецца цэлы шэраг фармацэўтычных рэчаў. Галоўнае-ж прымяненьне казеіну—гэта скарыстаньне яго для вырабу масы, якая ў сучасны момант амаль поўнасьцю выцясьніе цэлюлёід і з посьпехам замяняе рогі і косьць. Казеін можа быць таксама скарыстаны для імітацыі слановай косьці, чарапахі і цэлага шэрагу іншай каштоўнай сыравіны для галянтарэйнай прамысловасьці.

Як бачым, казеін мае вялікае значэньне для шэрагу галін прамысловасьці. Між тым казеін атрымоўваецца выключна са зьнятага малака пасьля перапрацоўкі апошняга на маслабойных заводах.

Малочныя арцелі ў БССР растуць з кожным годам; будуюцца ўвесь час новыя маслабойныя заводы. Такім чынам, сыравіны для атрыманьня казеіну будзе ўдастатку.

Арганізацыя вырабу казеіну можа быць наладжана на існуючых малочных заводах, бо гэта не патрабуе асобных спэцыялістаў.

Па вестках, у 1926-27 годзе па БССР працавала 239 малочных заводаў, якія выпусьцілі 407 тон масла і маглі-б даць каля 400 тон казеіну на суму да 200.000 руб.

Беларуская прамысловасьць можа штогод скарыстаць казеіну да 1000 тон. Апрача таго, казеін зьяўляецца вельмі добрым і выгадлым прадуктам для экспарту.

Плян Наркамзему БССР прадугледж[illegible]

125.000 тон малака, якое будзе перапрацавана на маслабойных і сыраварных заводах. Калі лічыць, што маслабойных заводаў будзе толькі палова ўсяго ліку малочных заводаў, дык і то лёгка будзе мець штогод да 2000 тон казеіну, коштам да 1.000.000 руб.

Разьвіцьцё вытворчасьці казеіну зьявіцца стымулам для разьвіцьця жывёлагадоўства, а разам з тым і для ўзьняцьця ўсёй сельскай гаспадаркі БССР.

ВСНГ Беларусі абгаварыў гэта пытаньне і пастанавіў—даклад інжынэра Рабівава па гэтаму пытаньню разаслаць усім зацікаўленым ведамствам для абгаварэньня. Пасьля гэтага будзе склікана нарада для прыняцьця канкрэтных мер для вырабу казеіну [illegible]

Сустрэча Наркамсабесу з рабочай моладзьдзю Менску.

Рэдакцыя газеты «Чырвоная Зьмена» і Дом Камсамолу, сёньня, з [illegible] гадзіне дня, у Доме Камсамолу наладжваюць сустрэчу [illegible] рабочай моладзі.

Справаздачу аб працы Наркамсабесу зробіць намесьнік Наркамсабесу тав. Слонім.

РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА» І ДОМ КАМСАМОЛУ.

З ЛІСТОЎ РАБСЕЛЬКОРАЎ.

УЗБРОЕНЫЯ ВЕДАМІ ЗА ЎЗДЫМ УРАДЖАЙНАСЬЦІ.

(Рагачоў, Бабруйшчына).

На [illegible] двухмесячныя [illegible] курсы пры Турскай [illegible] Курсы [illegible] перадавікоў. [illegible] дзяржаву.

Праца курсаў накіравана на ўздым ураджайнасьці.

Я. К.

УЗМАЦНЯЕМ І ПАШЫРАЕМ КАЛГАСЫ.

(Рагачоўскі раён).

Ужо [illegible] кампаніі.

Плян [illegible] раёне 14 калгасаў [illegible] агітбрыгада [illegible] машыннае [illegible]

Зараз ужо арганізавана 7 калгасаў і 3 малочных таварыствы.

Таксама [illegible] ўзмацненьне [illegible] калгасаў [illegible] рэарганізаваны [illegible] суседнімі [illegible]

Я. Крушына.

АБ ПОПЕЛУ „ДУМАЮЦЬ“.

[illegible]

КУЛЯЦЬ НЕЛЬГА.

[illegible]

„СПЭЦ“ ЗНОЎ ПРАЦУЕ.

[illegible] мым у другое месца.

У выніку канцы былі схаваны, а разам з імі і млын ад якога засталіся канцы.

У 1928 г. выбухам самакрытыкі „спэц“ праваліўся і быў прыцягнут да судовай адказнасьці, але замест суда, ён працягвае працаваць у якасьці тэхніка Багомльскага камгасу.

Шэйкін.

ЛЕС АТРЫМАЛІ ЗАМОЖНІКІ.

У вёсцы Задор'е, Горкаўскага сельсавету Плешчаніцкага раёну, на сходзе па разьмеркаваньні лесу мясцовага значэньня заможнікі, аказаўшыся ў большасьці, атрымалі лес, а бедннякі—нічога. Заможнікі перамаглі толькі таму, што беднатa неарганізавана. Сярод беднаты адсутнічае ўсялякая праца.

Васковы.

Хто будзе адказваць?

Белсельтрэст 19-1-29 г. даў сваю разнарадку Белсельсаюзу наконт пасылкі ў саўгасы Менскае акругі зерначышчальных машын.

Заказ на сарціроўкі, за выключэньнем саўгасу «Фанінаць», выкананы, а трыеры і да гэтага часу з 8 шт. накіраваны толькі адзін у саўгас «Доктаравічы».

Цікава, калі думае Белсельсаюз паслаць астатнія 7 трыераў і калі ён думае сур'ёзна заняцца наогул пасеўкампаніяй.

Голікаў.

Што слухаць па радыё.

АЎТОРАК, 5-га САКАВІКА.

17-40—18-25 Чацьвертая гутарка з сялянамі з цыклю: «За ўраджай».
1) Задачы і мерапрыемствы вясеньняй пасяўной кампаніі.
2) Гутарка па ветэрынарыі.
18-25—18-50 Палітычны даклад.
18-30—19-25 Музычны аднач аддзел.
19-25—20-10 Беларуская радыёгазэта.
20-15—20-40 Інфармацыя на мове эспэранто.
20-40—21-05 Гутарка старшыні ЦП саюзу транспартнікаў тав. Кабліна.
21-05—23-00 Канцэрт
23-00—23-20 Агляд заўтрашняй прэсы.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ.

ХАТЫРОЎКА ПАЗЫК на 4 сакавіка 1926 г.

	Куп.	Прад.
1-я 6 проц. залатая пазыка	4—79	4—81.
2-я 6 проц. залатая пазыка	4—96	4—98.
Бяспроц. пазыка 26 г.	121—50	123—50.
10-проц. выйгрышная пазыка 27 г.	25—19	26—29.
1-я індустрыял. 6 проц.	25—65,5	25—75,5.
3-я Сялянская 1927 г.	5—02,5	5—04,5.
12-проц. рэнты. 1927 г.	103—09	103—14.
2-я пазыка індустрыял. проц.	26—10	26—20.
2-я індустрыял. бяспроц.	25—72	25—82.
11-проц. унутран.	100—09	100—14.

Апавяшчэньні.

У панядзелак, 4-ІІІ, у памяшканьні Аб'яднанай Прафтэхшколы (побач з домам Культуры) адбудзецца сход фізыка-матэматычнага гуртка.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

Сёньня а 3 з палов. г. дню лыжная вылазка (збор у дому) а 4 г.—французкія праўленьня; а 5 гадз.—пасяджэньне праўленьня (старога і новага складу); а 7 гадз.—пасяджэньне рэвізійнай камісіі (стар. і нов. складу).

Адказны рэдактар
М. КУДЗЕЛЬКА.

АБВЕСТКА

Управа Упаўнаважанага Н. К. Замежных Спраў СССР пры ўрадзе БССР

даводзіць да ведама савецкіх грамадзян,

якія маюць зямельную ўласнасьць у межах ЛАТВІЙСКАЙ Рэспублікі аб тым, што згодна латвійскага закону ад 15 чэрвеня 1927 г. земляўладаньне чужаземных грамадзян у сельскіх мясцовасьцях і ў некаторых пунктах пагранічнае паласы

ПАДЛЯГАЕ ЛІКВІДАЦЫІ у паўтарагадовы —) ТЭРМІН (— па ўплыве якога зямля адбіраецца ў ПРЫМУСОВЫМ ПАРАДКУ па казённай расцэнцы.

Тыя савецкія грамадзяне, якія не пасьпелі да гэтага часу ліквідаваць свае зямельнае ўласнасьці, якая
— ЗНАХОДЗІЦЦА Ў ЛАТВІІ, —
МОГУЦЬ УЗЬНЯЦЬ ПЕРАД ЛАТВІЙСКІМ МІНІСТРАМ ЗЕМЛЯРОБСТВА (праз НК Замежных Спраў СССР)
— ХАДАЙНІЦТВА —
аб прадаўжэньні ім тэрміну ліквідацыі іх зямельнае ўласнасьці.

У заяве трэба паказаць матывы, па якіх ня здолелі своечасова ліквідаваць сваю зямельную ўласнасьць.

Заявы грамадзяне могуць надсылаць непасрэдна да Управы Ўпаўнаважанага НК Замежных Спраў СССР пры ўрадзе БССР (Менск, Камуністычная вул., дом № 2).

Сакратар Управы Упаўнаважанага НК Замежных Спраў СССР пры ўрадзе БССР Я. ГУСТЫР.

ТЭАТР-КІНО

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

— НЯДЗЕЛЯ, 3-га САКАВІКА —

10-цігодзьдзе Рабфаку
1. Урачыстае пасяджэньне.
2. „КАВАЛЬ ВАЯВОДА“
Пачатак урачыстасьці роўна а 6 гадз. ўвечары.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА».	ЯШЧЭ ТРЫ ДНІ, 1, 2 і 3. „ОВОД“ У галоўн. ролі НАТА ВАЧНАДЗЕ. Пачатак 1 сэансу у 7 г., 2-га—8-45, 3-га—10-30. Каса з 5 гадз.
КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».	З аўторка 26 лютага. ПАДВОЙНАЯ ПРАГРАМА. 2 ФІЛЬМЫ Ў АДЗІН СЭАНС. 1) „ЛІХОЕ ЗОЛАТА“—у 6 частках. 2) „ДОКТАР ДЖЭК“—у 6 частках.
КІНО ПРАЛЕТАРЫ	З АЎТОРКА 26 ЛЮТАГА „ПАТ АРЫСТАКРАТ“. З УДЗЕЛАМ ПАТ І ПАТАШОНА. ПАЧАТАК А 5 ГАДЗ.

РАБОТНИКИ ЗЕМОРГАНОВ, СОВХОЗОВ, КОЛХОЗОВ, СЕЛЬСКО-ХОЗ. КООПЕРАЦИИ! АГРОНОМЫ и ЗЕМЛЕУСТРОИТЕЛИ! ПАРТИЙЦЫ, КРЕСТЬЯНЕ-АКТИВИСТЫ!
ПОСПЕШИТЕ ПОДПИСКОЙ НА НОВУЮ (ВЫХОДИТ С 1 МАРТА) БОЛЬШУЮ ЕЖЕДНЕВНУЮ ГАЗЕТУ, под редакцией В. П. МИЛЮТИНА

СЕЛЬСКО-ХОЗЯЙСТВЕННАЯ ГАЗЕТА
— ОРГАН СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ СССР

„Сельскохозяйственная газета“ должна быть у каждого агронома, землеустроителя, работника земорганов, совхозов, колхозов, сельско-хозяйственной кооперации.

„Сельскохозяйственная газета“ руководящий орган в области социалистической реконструкции сельского хозяйства и общего его под'ема.

„Сельскохозяйственная газета“ широко освещает вопросы [illegible]

РЕДАКЦИЯ: [illegible]
Цена отдельного номера—5 коп.
ГЛАВНАЯ КОНТОРА: [illegible] Изд-во „ИЗВЕСТИЯ ЦИК СССР и ВЦИК“.

Галоўліт Бел 595. Менск, дзяржаўная друкарня.